

01
๒๒๔๙ก
วิธ

167

การเปรียบเทียบพฤติกรรมกับผลงาน พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก
พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมของ เด็ก
วัยรุ่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตแตกต่างกันที่อาศัยอยู่
หอพักในกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

อุสา กีโรโรกับสกุล

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตบะวัฒนะ 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร 3921575, 3915038

4 ๒๕.๒. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม 2527

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

176777

๐

การ เปรียบเทียบพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก
 พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมของเด็ก
 วัยรุ่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตแตกต่างกับที่อาศัยอยู่
 หอพักในกรุงเทพมหานคร

มศกัศยอ

ของ

อุสา ศิริโรจน์สกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ปีพ.ศ. ๒๕๒๗

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรม
ไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม ของเด็กวัยรุ่นตอนปลาย
ที่อาศัยอยู่ในหอพักในกรุงเทพมหานคร โดยแยกศึกษาตามระดับสุขภาพจิตและเพศ และศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมดังกล่าวกับสุขภาพจิต กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนศึกษาอายุระหว่าง
18 - 21 ปี ซึ่งอาศัยอยู่ในหอพักในกรุงเทพมหานคร จำนวน 138 คน โดยแบ่งเป็นนิสิต
นักศึกษาเพศชาย 100 คน และเพศหญิง 38 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็น
แบบทดสอบวัดสุขภาพจิต แบบทดสอบวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก
พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม สถิติที่ใช้คือ t - test และ Pearson's
Pearson's Product Moment Correlation Coefficient

ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตแตกต่างกัน
 - 1.1 มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกไม่แตกต่างกัน
 - 1.2 มีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่แตกต่างกัน
 - 1.3 เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตไม่ดีมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกสูงกว่า
เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตดี
 - 1.4 เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตไม่ดีมีพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมสูงกว่า
เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตดี
2. ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิต และพฤติกรรมรวมทั้งสี่ด้าน พบว่า
 - 2.1 พฤติกรรมกล้าแสดงออกไม่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิต
 - 2.2 พฤติกรรมก้าวร้าวไม่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิต
 - 2.3 พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกมีความสัมพันธ์ทางลบกับสุขภาพจิต
 - 2.4 พฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมมีความสัมพันธ์ทางลบกับสุขภาพจิต
3. เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชายและเพศหญิง พบว่า
 - 3.1 เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกไม่
แตกต่างกัน

3.2 เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เติบโตและเจริญวัยเร็วกว่าเด็กวัยรุ่นตอนต้น
 ไม่แตกต่างกัน

3.3 เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เติบโตและเจริญวัยเร็วกว่าเด็กวัยรุ่นตอนต้น
 เติบโตและเจริญวัยเร็วกว่าเด็กวัยรุ่นตอนต้น

3.4 เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เติบโตและเจริญวัยเร็วกว่าเด็กวัยรุ่น
 ตอนปลาย เติบโตและเจริญวัยเร็วกว่าเด็กวัยรุ่นตอนต้น

ทั้งหมดนี้ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

A COMPARATIVE STUDY OF ASSERTIVE, NON-ASSERTIVE AGGRESSIVE,
AND PASSIVE AGGRESSIVE BEHAVIOR OF THE LATE ADOLESCENTS
WITH DIFFERENT MENTAL HEALTH, LIVING IN
BANGKOK DORMITORIES

AN ABSTRACT

BY

USA SIROROTSKUN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
March, 1983

สุภา มาลากุล ณ อยุธยา สุขภาพจิตศึกษา โรงพิมพ์มิตรสยาม 2521, 110 หน้า

สุภา มาลากุล ณ อยุธยา และคนอื่นๆ พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่มของนักเรียน

อาชีวศึกษา 2520, 31 หน้า อัสสัมนา

เสริมศักดิ์ วิชาสารณ และคนอื่นๆ สุขภาพจิตเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 3 โครงการ

ตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2520, 195 หน้า

สมทรง สุวรรณเลิศ "ปัญหาสุขภาพจิตในเด็กวัยเรียน" จิตวิทยาคลินิก 5(2) :

20 - 24 มิถุนายน 2521

อาภรณ์ มหาคำ ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการปรับพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก

ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 116 หน้า

อัสสัมนา

Alberti, Robert E., and Emmons, Micheal L. Your Perfect Right
San Luis Obispo, Calif : Impact, 1978.

Bower, Sharon Anthony and Bower, Gordon H. Asserting Your Self
Phillipines : Addison - Wesley Publishing, 1976.

Conaway, Roger N. "An Examination of the Relationship among
Assertiveness, Manifest Anxiety and self Esteem," Dissertation
Abstracts International 39 (January 1979) . 3195 A.

Conbach Lee Joseph. Essential of Psychological Testing. 3 rd.ed.,
Herper, New York, 1971 752 p.

Ferguson, George A. Statistical Analysis McGraw - Hill Kogakusha,
Ltd., 1971. 492 p.

Guilford, Joy Paul, Fundamental. Statistics in Psychology and
Education. 4 th.ed. New York, McGraw - Hill, 1965. 605 p.

Jahoda, Marie, Current Concepts of Positive Mental Health. Basic
Book Inc., Publisher New York, 1958. 351 p.

Joseph Wolpe, "Assertive Training," The Practice of Behavior
Therapy. 2 nd.ed., New York Pergamon Press, 1973. 318 p.

Ken and Kate Back, assertiveness at work London, McGraw - Hill,
1982. 150 p.

Linda Del Greco. "The Del Greco Assertive Behavior Inventory,"
Journal of Behavior Assessment. 5 . 49 - 63 February 1983.

The purpose of this study was to compare the assertive behavior, non-assertive behavior, aggressive behavior and passive aggressive behavior, among late adolescences living in various dormitories in Bangkok Metropolis. The study was held separately based on sexes and degree of mental health, as well as studying the relationship between mental health and such behaviors. The samples were 198 students and evods aged between 18 - 21 years, living in various dormitories in Bangkok Metropolis, which included 100 boys and 98 girls. The instruments used for collecting data consisted of the Mental Health Test and the tests of assertive behavior, non-assertive behavior, aggressive behavior and passive aggressive behavior, statistic used in this study was obtained through t - test and Pearson's Product Moment correlation coefficient.

The results of this study were as follows .

1. Later adolescences with different states of mental hygiene

1.1 did not show different assertive behaviors.

1.2 did not have different aggressive behaviors.

1.3 Later adolescences with poor mental health revealed higher non-assertive behaviors than those with good mental health.

1.4 Later adolescences with poor mental health had shown higher passive aggressive behaviors than those with good mental health

2. For the relationship between mental health and four aspects

of behaviors it was found that ;

2.1 There was no relationship between assertive behaviors and mental health.

2.2 There was no relationship between aggressive behaviors and mental health

2.3 There was negative relationship between non-assertive behaviors and mental health.

2.4 There was negative relationship between passive aggressive behaviors and mental health.

3. Between male and female adolescences it was found that .

3.1 There were no different assertive behaviors between male and female adolescences.

3.2 There were no different passive aggressive behaviors between male and female adolescences.

3.3 Female adolescences revealed higher non-assertive behaviors than male adolescences.

3.4 Male adolescences possessed higher aggressive behaviors than female adolescences.

All these mentioned above were tested statistically significant at .05 level.

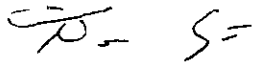
Moody, Sarah Cecelia. "Factor Influencing Assertiveness in Adolescent,"
Dissertation Abstract International 39 (January 1979). 3513 - B.

Opar, Sylvia. Intellectual Development in Thai Children Dectory's Thesis
Cornell University 1971. 325 p.

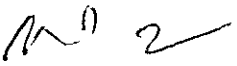
Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. 2 nd.ed.,
New York, McGraw - Hill, Inc, 1971. 909 p.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและกรรมการสอบ ได้พิจารณาปัญหานี้
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

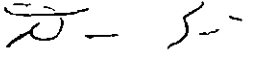
 ประธาน

(ผศ.ดร. สวนา พรพัฒน์กุล)

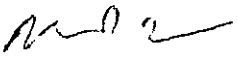
 กรรมการ

(อาจารย์ สมเกียรติ หิพยทัศน์)

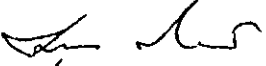
คณะกรรมการสอบ

 ประธาน

(ผศ. ดร. สวนา พรพัฒน์กุล)

 กรรมการ

(อาจารย์ สมเกียรติ หิพยทัศน์)

 กรรมการ

(อาจารย์ กรุณา กิจยัยน์)

ประกาศกฎมณเฑียรบาล

ปรีชาญาณอันมีค่านี้สำเร็จได้ เพราะได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
อาจารย์สวนา พรหมคุณ และ อาจารย์สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใน
พระคุณและความกรุณาของท่านอาจารย์ทั้งสอง และขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้
ขอขอบพระคุณผู้ดูแลหอพัก และนิสิตนักศึกษาก็ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณจิตรียา ไชยศรีพรหม คุณสุวรรณชัย เขียวสะอาด และ
คุณบุษกรอก บุษกรักษา รวมทั้งเพื่อนเอกจิตวิทยาพัฒนาการที่ให้ความช่วยเหลือใน
ทุก ๆ ด้าน

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา และขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงที่ได้ให้ความสนับสนุนเป็นกำลังใจ ทำให้ปรีชาญาณอันมีค่านี้สำเร็จได้
ในที่สุด ขอฝากคำใด ๆ ขึ้นอยู่กับปรีชาญาณอันมีค่านี้ ผู้วิจัยขออภัยตนเอง
สิ่งผิดจากถนัดเวลาและงานในหน้าที่ของตนเอง ทำให้ได้ผลวิจัยไม่ได้เท่าที่ผู้วิจัยคาดหวังไว้

อุสา ภิโรโรตมัสกุล

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	ค่านิยมศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	สุขภาพจิต	7
	พฤติกรรมกลาแสดงออก	9
	พฤติกรรมไม่กลาแสดงออก	13
	พฤติกรรมก้าวร้าว	15
	พฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม	16
	สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	24
3	วิธีดำเนินการวิจัย	26
	ประชากรที่ศึกษา	26
	กลุ่มตัวอย่าง	26
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	26
	แบบทดสอบวัดสุขภาพจิต	26
	แบบทดสอบวัดพฤติกรรมกลาแสดงออก พฤติกรรมไม่กลาแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม	27

การสร้างเครื่องมือ	28
เกณฑ์การให้คะแนน	28
วิธีการในการรวบรวมข้อมูล	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	29
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	30
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	34
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	44
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
อภิปรายผล	47
ข้อเสนอแนะ	52
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรม รบกล้าแสดงออกของกลุ่มที่มีสุขภาพจิตดี และกลุ่มที่มีสุขภาพจิตไม่ดี	35
2	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรม รบไม่กล้าแสดงออกของกลุ่มที่มีสุขภาพจิตดี และกลุ่มที่มีสุขภาพจิตไม่ดี	36
3	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของ พฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่มีสุขภาพจิตดี และกลุ่มที่มีสุขภาพจิตไม่ดี	37
4	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรม รบก้าวร้าวทางอารมณ์ของกลุ่มที่มี สุขภาพจิตดี และกลุ่มที่มีสุขภาพจิตไม่ดี	37
5	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์นัยสำคัญทางสถิติของ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม รบกล้าแสดงออกกับ สุขภาพจิตของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	38
6	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์นัยสำคัญทางสถิติของ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม รบไม่กล้าแสดงออกกับ สุขภาพจิตของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	39
7	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์นัยสำคัญทางสถิติของ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม รบก้าวร้าวกับสุขภาพจิตของ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	39
8	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์นัยสำคัญทางสถิติของ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม รบก้าวร้าวทางอารมณ์กับ สุขภาพจิตของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	40

9	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกล้าแสดงออกระหว่าง เด็กวัยรุ่น ตอนปลายเพศชายและ เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิง	40
10	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกระหว่าง เด็กวัยรุ่น ตอนปลาย เพศชายและ เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิง	41
11	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวระหว่าง เด็กวัยรุ่น ตอนปลาย เพศชายและ เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิง	42
12	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมระหว่าง เด็กวัยรุ่น ตอนปลาย เพศชายและ เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิง	43

ตารางภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 การแสดงรูปแบบสองมิติของพฤติกรรมการแสดงออก 17
- 2 การแสดงความรู้สึกและผลกระทบของบุคคลที่มีพฤติกรรมไปก้าว
แสดงออก พฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก และพฤติกรรมก้าวร้าว 18

ภูมิหลัง

ลักษณะของสังคมไทยนิยมให้บุคคลยอมรับความตามคำสั่งหรือความเห็นชอบของผู้อื่น การแสดงความคิดเห็นในเชิงโต้แย้งกับผู้ใหญ่มักถือว่าเป็นการเถียง เป็นการไม่สุภาพ ดังนั้นเด็กไทยจะไม่เห็นด้วยที่ต้องอยู่ในภาวะนี้และรับฟัง ซึ่งก็มีส่วนที่จะทำให้สุขภาพจิตของเด็กเสียไปได้

จากการศึกษาของ ละม้ายมาศ ทรัพย์ดี และคนอื่น ๆ (ละม้ายมาศ ทรัพย์ดี และคนอื่น ๆ 2510 : 110 - 111) ได้ศึกษาอิทธิพลของสังคมต่อการพัฒนาการของเด็ก ที่ตำบลนาป่า อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา พบว่าวัฒนธรรมไทยโดยทั่วไป ค่านิยมในการพึ่งตนเองอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับวัฒนธรรมที่มีความก้าวหน้าและเศรษฐกิจสูง เช่น อเมริกา ซึ่งมีค่านิยมในการพึ่งตนเองสูง จึงมีผลทำให้เกิดก่อเบริกันส่วนใหญ่มีความกล้าที่จะแสดงตน กล้าเผชิญอุปสรรค อดทน มีความต้องการผลสัมฤทธิ์สูง แม้ไทยส่วนใหญ่จะเห็นในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อพ่อแม่มากกว่าที่จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อเด็ก เด็กไทยส่วนใหญ่จึงมีประสบการณ์อยู่ในวงจำกัด ไม่กล้าเผชิญหรือกระทำสิ่งใดที่อาจเป็นการสร้างสรรค์ กลายเป็นคนที่ไร้ประโยชน์หรือหาความเจริญให้แก่สังคมโดยรวมได้น้อยกว่าที่ควร

ในปัจจุบันอิทธิพลของสังคมในประเทศตะวันตกเข้ามามีบทบาทมากขึ้นทำให้เด็กไทยบางกลุ่มมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป ความเกรงใจคนน้อยลง ความก้าวร้าวรุนแรงมีมากขึ้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2519 : 22) ซึ่งเป็นการแสดงออกที่ไม่เหมาะสมก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคม

ดังนั้นพฤติกรรมที่จะทำให้สังคมไทยพัฒนาไปสู่ความเจริญก้าวหน้าไปควยดีก็คือ พฤติกรรมกล้าแสดงออก ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่งของสังคมไทย เพราะเป็นอุปกรณ

ที่สำคัญของ การรักษาทางความคิดที่เป็นทางที่จะนำเอาสติปัญญา ความเห็นของแต่ละบุคคลมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม (อาภรณ์ บหาคำ 2525 : 1)

บุคคลที่มีความบกพร่องในพฤติกรรมกล้าแสดงออก ก็จะถือว่าเป็นผู้ที่มีความบกพร่องทักษะทางสังคมด้วย ซึ่งจะพบได้ในคนธรรมดาจนกระทั่งถึงคนไข้โรคจิตเวชต่าง ๆ เนื่องจากพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกทำให้บุคคลอยู่ในสังคมอย่างไม่เป็นสุข เพราะเกิดความวิตกกังวล (Anxiety) จากการที่ไปไหนแสดงพฤติกรรมนั้นออกมา และเมื่อบุคคลมีปัญหาหนักขึ้นก็อาจเลือกวิธีที่หลีกเลี่ยงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ตนต้องแสดงออกและมีความวิตกกังวลสูง ซึ่งอาจนำไปสู่การ เป็นโรคจิตโรคประสาทได้ในที่สุด จะเห็นได้ในบุคคลที่เป็นโรคประสาท เช่น พวกที่กลัวสังคม (Social Phobia) และพวกที่มีความวิตกกังวลในการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น (ละเอียด ชูประสูตร และคนอื่น ๆ 2521 : 7 - 8) ซึ่งคล้ายกับความเชื่อของนักจิตวิทยาในกลุ่มพฤติกรรมศาสตร์ (พรรณราย ทรัพย์ประภา 2524 : 14 - 15) ที่มีความเชื่อว่าบุคคลไม่กล้าแสดงออกนั้น เป็นเพราะเขามีความกลัว หรือความวิตกกังวลในสิ่งที่ไม่ควรกลัว หรือไม่ควรวิตกกังวล ซึ่งเรียกว่า "Neurotic Fear" เขาไม่กล้าพูดหรือกระทำสิ่งใด ๆ ออกมาทั้ง ๆ ที่เป็นสิ่งที่ถูกต้องและมีเหตุผลพอสมควร เช่น ไม่กล้าที่จะพูดถึงบริการที่ไม่ดีในร้านอาหาร เพราะมีความรู้สึกกลัวว่าจะทำร้ายความรู้สึกของพนักงานเสิร์ฟ เป็นต้น ความรู้สึกกลัวหรือความวิตกกังวลในการแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสม ออกมานี้ จะนำไปสู่ภาวะของการปรับตัวที่ไม่สมดุลย์ และนอกจากนี้การเก็บกดความรู้สึกกังวลทั้งหลายเอาไว้อยู่เสมอ ก็จะนำไปสู่ภาวะที่ผิดปกติทางร่างกายที่เรียกว่า "Psychosomatic Symptoms" อีกด้วย

ในคานพฤติกรรมก้าวร้าว นักจิตวิทยาค้นพบพฤติกรรม (พรรณราย ทรัพย์ประภา 2524 : 25) ให้ทัศนะว่า ในเด็กการแสดงก้าวร้าวอาจทำให้เด็กนั้นได้รับสิ่งที่เขาต้องการ แต่เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมาจะมีความรู้สึกทางค่านิยมธรรมและได้คิดว่า ความสุขของเราบางประการขึ้นอยู่กับทำให้คนอื่นสำคัญ ๆ ที่อยู่รอบข้างมีความสุขและเป็นมิตรต่อเขา คนที่ก้าวร้าวจะหยุดนิ่งอยู่ที่ระดับพฤติกรรมของ เด็กอนุบาลและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างผิด ๆ

แล้วก็เป็นทุกข์ต่อความรู้สึกนึกและเจ็บช้ำน้ำใจ คนประเภทนี้มักจะหาเพื่อนไต่ยาก และ
แก้ปัญหาในความสัมพันธ์ระหว่างผู้อื่นไต่ยาก

ในปัจจุบันมีการเพิ่มของประชากรที่ย้ายถิ่นมาจากชนบทเข้ามาในเขตกรุงเทพมหานคร
มากขึ้น รวมทั้งนักเรียนนักศึกษาที่เดินทางเข้ามาศึกษาต่อด้วย ด้วยเหตุนี้ทำให้มีการสร้าง
หอพักขึ้นมากมายหลายแห่ง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเด็กวัยรุ่นตอนปลายที่พักอยู่ในหอพัก
เพราะผู้ที่เข้ามาอยู่ในหอพักนั้นห่างไกลจากการดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ต้องมาอยู่ใน
สิ่งแวดล้อมที่แตกต่างจากที่เคยอยู่ ต้องดูแลตนเองและปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและ
ชีวิตในเมืองใหญ่ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบ Secondary Society (สิริวรรณ ไทยนุณนาค
2522 : 6) คือ มีการดำเนินชีวิตแบบตัวใครตัวมัน ประชาชนไม่มีความสนิทสนมคุ้นเคย
กันอย่างแท้จริง เหมือนชนบท ชีวิตในเมืองหลวงต้องต่อสู้เพื่อความอยู่รอดและต้องแข่งขันกัน
ตลอดเวลา ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่า เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่อยู่ในหอพักมีพฤติกรรมกล้าแสดงออก
พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมเป็นอย่างไร
แตกต่างกันหรือไม่ และต้องการศึกษาว่า เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่อยู่ในหอพักที่มีสุขภาพจิตแตกต่าง
กัน จะมีพฤติกรรมแต่ละแบบอย่างไร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก
พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมของ เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิต
แตกต่างกันที่อาศัยอยู่ในหอพักในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้า
แสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม กับสุขภาพจิตของเด็ก
วัยรุ่นตอนปลายที่อาศัยอยู่ในหอพักในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก
พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมของ เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชายและเพศ
หญิงที่อาศัยอยู่ในหอพักในกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาคนควา

1. ทำให้ทราบความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมแบบต่าง ๆ ของเด็กวัยรุ่นตอนปลายที่อาศัยอยู่หอพักที่มีสุขภาพจิตแตกต่างกัน เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาสุขภาพจิตให้ดีขึ้น
2. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมแบบต่าง ๆ กับสุขภาพจิตซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาสุขภาพจิต
3. ทำให้ทราบว่าเด็กวัยรุ่นตอนปลายเพศชายและเพศหญิงที่อาศัยอยู่หอพักมีพฤติกรรมแต่ละแบบแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อให้ผู้มีส่วนในการควบคุมดูแลได้พัฒนาพฤติกรรมให้เหมาะสมกับเพศ

ขอบเขตของการศึกษาคนควา

1. กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็น เด็กวัยรุ่นตอนปลายเพศชายและเพศหญิง อายุระหว่าง 18 - 21 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่และพักอยู่หอพักทั้งของ เอกชนและของรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 198 คน เป็นชาย 100 คน และหญิง 98 คน
2. ตัวแปรที่จะศึกษา ตัวแปรที่จะศึกษา มีดังนี้คือ
 - ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - สุขภาพจิต ได้แก่
 - สุขภาพจิตดี และสุขภาพจิตไม่ดี
 - เพศ ได้แก่
 - เพศชาย และเพศหญิง
 - ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมสี่แบบซึ่งแบ่ง เป็น
 - พฤติกรรมกล้าแสดงออก
 - พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก
 - นกด์ กรมเม กาวัว

- พฤติกรรมก้าวร้าว
- พฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม

นิยามศัพท์เฉพาะ

สุขภาพจิต หมายถึง สภาพทางจิตใจของมนุษย์หรือสมรรถภาพในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งจำแนกออกเป็น สุขภาพจิตดี และสุขภาพจิตไม่ดี

สุขภาพจิตดี หมายถึง สมรรถภาพในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นสุข ไม่มีอาการของโรคจิต โรคประสาท หรือพฤติกรรมที่ผิดปกติอย่างใดอย่างหนึ่ง มีจิตใจเบิกบานแจ่มใสอยู่เสมอ ไม่มีความวิตกกังวลใด ๆ ทั้งสิ้น เป็นแนวคิดที่ถูกต้องในการดำรงชีวิต

สุขภาพจิตไม่ดี หมายถึง สมรรถภาพในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ไม่ดี มีความวิตกกังวลอยู่เสมอ มีความกลัวโดยปราศจากเหตุผลอันสมควร โกรธง่าย ตื่นเต้นง่าย ขาดสมาธิ ขาดความกล้า ตลอดจนมีพฤติกรรมที่ผิดปกติไปจากธรรมดา

สุขภาพจิต วัดได้โดยใช้แบบสอบถามของ ควงเคียน พันธุนาวิน และ เพ็ญแข ประพนธ์จันท์ (ควงเคียน พันธุนาวิน และ เพ็ญแข ประพนธ์จันท์ 2524 :

214 - 219)

พฤติกรรมกล้าแสดงออก หมายถึง ความสามารถในการแสดงพฤติกรรมออกมาตามที่คิดและรู้สึก ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ต้องสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเปิดเผย จริงใจ และตรงไปตรงมาตามสิทธิอันพึงมีพึงได้โดยมิได้ล่วงละเมิดในสิทธิของผู้อื่น และเมื่อแสดงไปแล้วก็ปราศจากความวิตกกังวลหรือความไม่สบายใจ เช่น การขอร้องให้ผู้อื่นทำอะไรให้ การกล่าวขยอของชมเชยผู้อื่น การแสดงความไม่เห็นด้วยกับผู้อื่น เป็นต้น

พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลมีความยากลำบากในการแสดงออก ซึ่งบ่งถึงความวิตกกังวลที่ไม่สามารถทำสิ่งต่อไปนี้

1. แสดงความรู้สึกในทางบวกกับคนอื่น เช่น ไปก้าขบเพื่อน เมื่อเห็นว่าเขาแค้นตัวก็

2. วิเริ่มติดคือนิสัยคน เช่น ไปกล้าไปไหน ๆ คนเดียว
3. กล้าแสดงออกในเหตุการณ์ที่ควรได้รับสิทธิ เช่น ไปกล้าทวงเงิน
ที่เพื่อนขอยืมไป
4. แสดงปฏิกิริยาต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ เช่น เพื่อนว่าอะไรก็ยอมฟัง
ทั้ง ๆ ที่ไม่จริง
5. แสดงความคิดเห็นส่วนตัว เช่น ไม่กล้าออกความคิดเห็นในกลุ่ม
เพื่อนฝูง
6. ปฏิเสธที่จะทำตามคำขอร้อง เช่น ใครขอให้ทำอะไรแน่ว่ากล้ามาก
ก็ไม่กล้าปฏิเสธ
7. แสดงความโกรธหรือกลัวไม่พอใจ เช่น ไม่กล้าบอกเพื่อนเมื่อ
รู้สึกไม่พอใจในนิสัยบางอย่างของเขา

* พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง การแสดงออกของความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ของ
ตนเองโดยไม่สนใจกับความตองการ ความคิดเห็น ความรู้สึกและความเชื่อของผู้อื่น เช่น
เมื่อเพื่อนทำอะไรให้ไม่ถูกใจก็ถูกเกรี้ยวกราดใส่เพื่อนโดยไม่สนใจความรู้สึกของเพื่อน

* พฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม หมายถึง การแสดงความรู้สึกนึกคิดและมุ่งบังคับผู้อื่น
ทางอ้อม รวมทั้งการพยายามควบคุมพฤติกรรมผู้อื่นในลักษณะที่ไม่เปิดเผย เช่น การขัดขืน
การทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่โดยการไม่โต้ตอบแต่ก็ไม่ทำสิ่งนั้น การบังคับให้เพื่อนต้องทำตาม
สิ่งที่ตนเองต้องการโดยการหาทางกีดกันหรือหน่วงเหนี่ยวเวลาเพื่อไปให้เขาไปทำอย่างอื่นได้

เด็กวัยรุ่นตอนปลาย หมายถึง ผู้ที่มีอายุระหว่าง 18 - 21 ปีทั้งชายและหญิง
ที่กำลังศึกษาอยู่และอาศัยอยู่ในหอพักทั้งของ เอกชนและของรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุขภาวะจิต

ความหมายของคำว่า "สุขภาวะจิต" ได้มีผู้อธิบายและให้ความหมายแตกต่างกันไป อาทิเช่น สุกา มาลากุลสา (สุกา มาลากุลสา 2521 : 1) ได้กล่าวถึงคำว่า "สุขภาวะจิต" ว่าเป็นการยากที่จะจำกัดความให้สั้น ๆ ได้ เพราะสุขภาวะจิตไม่ใช่เรื่องของโรคจิตโรคประสาทเท่านั้น แต่เกี่ยวข้องกับ การคิดนึก รู้สึก และการกระทำของบุคคล

The National Mental Health Association (พong เกิดแก้ว 2525 : 98 อ้างอิงมาจาก The National Mental Health Association n.d.) ได้ให้ความอธิบายว่า ประชาชนที่มีสุขภาวะจิตก็หมายถึงบุคคลที่มีความสามารถในการมีเพื่อนที่ดี ผู้ปฏิบัติงานที่ดี คู่ชีวิตที่ดี ผู้ปกครองที่ดี และเป็นประชาชนที่ดี

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคนอื่น ๆ (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคนอื่น ๆ 2518 : 5) ให้ความหมายของสุขภาวะจิตไว้ว่า หมายถึงสภาพความสมบูรณ์ทางจิตใจของมนุษย์ ซึ่งจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ไม่มีอาการของโรคจิตหรือโรคประสาท หรือพฤติกรรมที่ผิดปกติตลอดจนการปรับตัวในสังคมได้อย่าง เป็นสุข

แกลสเซอร์ (เปรมสุริย์ เขื่อนทอง 2526 : 8 อ้างอิงมาจาก Glasser 1960 : 187 - 189) ซึ่งเป็นจิตแพทย์ได้ให้ความเห็นว่า เรื่องของสุขภาวะจิตนั้นมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า "การปรับตัว" กล่าวคือ เป็นความสามารถของบุคคลที่จะสนองความต้องการต่าง ๆ ของตนได้สำเร็จโดยไม่ขัดกับความต้องการของคนอื่นและโดยที่ได้รับความสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งจำแนกได้เป็นสองประการ คือ

1. ความต้องการที่จะรักและความต้องการที่จะเป็นที่รักของคนอื่น
 2. ความต้องการที่จะเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีค่าทั้งต่อตนเองและคนอื่น
- ดังนั้นคนที่ปรับตัวได้ก็คือผู้ที่ประพฤติปฏิบัติไปในทางที่จะทำให้ตนเองรู้สึกว่ามีค่าทั้งต่อ

ตนเองและผู้อื่น การปรับตัวนั้นเป็นสภาวะการที่มีซับซ้อน ซึ่งจะมียุทธคอสีวิตและเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการมีสุขภาพจิตดี

เอลส์ โบวเออร์ (เสริมศักดิ์ วิชาสารณ์ และคนอื่น ๆ 2520 : 3)

ได้ให้ความหมายไว้ว่า สุขภาพจิต หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการแก้ไขปัญหาให้หลุดพ้นจากความกดดันและความบีบคั้นของชีวิต บุคคลย่อมมีเสรีภาพเฉพาะตนในการคิดหรือการเลือกการแก้ไขปัญหาชีวิตของตนเอง ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีคือผู้ที่แก้ไขปัญหาชีวิตไว้เหมาะสมตรงตามสภาพแวดล้อม

ดร.ชอคกี แห่งมหาวิทยาลัยฮอนคอน (วนิกา ไชยวัช 2521 : 20) ได้ให้ความหมายของคนที่สุขภาพจิตดี พอสรุปได้ว่า บุคคลที่มีสุขภาพจิตดีคือบุคคลที่มีความสุข ดำเนินชีวิตด้วยความสบาย ไม่เคร่งเครียด มีความหวังและทะเยอทะยาน แต่อยู่ในขอบเขตที่เป็นไปได้ มีความขึ้นรับกับความเปลี่ยนแปลงและความอ่อนแอของตนเอง สามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้และขณะเดียวกันก็ยอมรับความช่วยเหลือของผู้อื่น ไม่ทอดทิ้งความลับเหลว แต่ก็ไม่โอ้อวดในความสำเร็จของตนมากเกินไปจะแสดงความเป็นมิตรและแสดงความไม่พอใจออกมาได้ถ้าจำเป็น แบบอย่างของผู้มีสุขภาพจิตดีนั้นเป็นแบบแห่งความซื่อสัตย์ ซื่อตรงต่อตนเอง ความสามารถปลงละทิ้งในตัวเองต้องมาจากคุณค่าและความเชื่อของตนเอง

จาโฮดา (Jahoda 1958 : 118) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการพิจารณาว่า ผู้ใดมีสุขภาพจิตดีหรือไม่ก็อย่างไรนั้นดูได้จากลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. การมีความเข้าใจตนเอง ซึ่งการเข้าใจตนเองนี้รวมไปถึงการเข้าใจแรงกระตุ้น เข้าใจแรงขับ ความปรารถนาและความหวังของตนด้วย
 2. ความสามารถในการพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น
 3. มีแนวคิด ความรู้สึก และการกระทำที่สอดคล้องกัน ไม่ขัดแย้งกันเอง
- ระหว่างความคิดกับการกระทำ

4. มีความเป็นตัวของตัวเองในการกระทำและการแสดงความรู้สึกต่อสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งมีความเข้าใจสภาพการต่าง ๆ ตามความเป็นจริง

5. สามารถยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อสภาวะที่เครียดบีบคั้น หรือแรงผลักดัน ที่มีอยู่ในชีวิตประจำวันได้โดยไม่สูญเสียกำลังใจ หรือบุคลิกภาพแปรปรวนไป

✓ พฤติกรรมกล้าแสดงออก นั้นหมายถึง ✓ การแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ ที่เหมาะสมของบุคคลตามสิทธิต่อบุคคลอื่น เป็นการแสดงออกที่มีเหตุผล ไม่ก้าวร้าวสิทธิ ของผู้อื่น และเป็นที่ยอมรับในสังคม และโดยปราศจากความวิตกกังวล ๖ (สุกัญญา กุลอึ้ง 2523 : 13)

✓ ละเอียต ชูประยูร และคนอื่น ๆ (ละเอียต ชูประยูร และคนอื่น ๆ 2521 : 8) ให้ความหมายว่า เป็นการแสดงออกของความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ของ บุคคลตามสิทธิต่อบุคคลอื่น และเป็นการแสดงออกที่มีเหตุผลและเป็นที่ยอมรับในสังคม พฤติกรรมกล้าแสดงออกครอบคลุมถึงพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น การกล้าแสดงความคิดเห็นที่ แตกต่างไปจากคนอื่น ๆ การกล้าแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ การปฏิเสธที่จะทำตาม คำขอร้องที่ไม่ยุติธรรมหรือไม่มีเหตุผล ตลอดจนกระทั่งการแสดงความชื่นชมยินดีต่อบุคคลอื่น หรือยอมรับว่าตนเองบกพร่องหรือโง่เขลาในบางเรื่อง เป็นต้น

ลินดา เดล กรีโก (Linda Del Greco 1983 : 50) ได้รวบรวม ลักษณะกล้าแสดงออกจากหลาย ๆ ท่าน ว่าลักษณะของพฤติกรรมกล้าแสดงออก คือ นิสัย ที่ประกอบไปด้วยลักษณะหนึ่งหรือมากกว่าดังนี้คือ การแสดงออกของความต้องการ ความปรารถนา ความเห็น และความรู้สึกออกโดยตรง การใช้ถ้อยคำค่านิยมและ คำนำตนโดยไม่มีความรู้สึกถูก ดูหมิ่น สบประมาท เป็นตัวของตัวเอง แสดงความต้องการ ขอรอง ปฏิเสธคำขอรอง และต้องการไปสู่ความสำเร็จ

① โจเซฟ โวลเป้ (พรรณราย ทรัพย์สินประภา 2524 : 9 - 10 อ้างอิงมา จาก Joseph Wolpe 1969 : 81) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้ว่า หมายถึงความสามารถในการแสดงออกซึ่งความรู้สึกต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความรู้สึกทางค่านิยม

คือ ความพอใจ ความชื่นชมยินดี ความสามารถที่จะเลือกว่าท่านควรจะทำอย่างไร ที่จะแสดงสิทธิของท่านออกมาให้ปรากฏเมื่อมีความถูกต้องเหมาะสมที่จะแสดง ที่จะสร้างความรู้สึกที่มีต่อตนเองให้แข็งแกร่งขึ้น ที่จะแสดงความไม่เห็นด้วยเมื่อท่านคิดว่ามีความสำคัญที่จะแสดงและที่จะกำหนดหรือดำเนินโครงการต่าง ๆ ในการปรับปรุงพฤติกรรมของท่านเอง

2 วงพักรู้ ภูษณ์ศรี (วงพักรู้ ภูษณ์ศรี 2523 : 23) ได้แยกองค์ประกอบของพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลไว้อย่างละเอียดดังนี้

การประสานสายตา

การมองบุคคลที่พูดด้วยอย่างตรงไปตรงมา เป็นการบอกให้ทราบถึงความจริงใจเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังพูด

การวางตัว

เรื่องราวที่พูดกับผู้อื่นจะมีน้ำหนักเพิ่มมากขึ้น ถ้าการ เคารพหน้า การยืน หรือการนั่ง เป็นไปอย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการอยู่ใกล้ชิดกัน การโน้มตัวเข้าหา หรือการวางตัวให้ตรง

การแสดงท่าทาง

เรื่องราวที่พูดจะมีความหนักแน่นถ้ามีการแสดงท่าทางที่เหมาะสม การแสดงออกกระตือรือร้นเกินไป จะทำให้เกิดความขัดแย้งกันได้

การแสดงออกทางสีหน้า

ผู้ที่แสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องแสดงสีหน้าให้เข้ากับเรื่องราวที่จะพูด

น้ำเสียง การสะท้อน และระดับเสียง

การพูดกระฉับเป็นเสียงเดียวกันจะเป็นการยากในการชักจูงให้ผู้อื่นให้เห็นเป็นจริงเป็นจัง ในทำนองเดียวกันการตะโกนก็จะเป็นอุปสรรคในการติดต่อสื่อสาร การใช้ระดับเสียงที่เหมาะสม ในการสนทนาจะเป็นการชักจูงได้โดยปราศจากความรู้สึกกลัวความสำเร็จได้เมื่อถึงเวลาอันเหมาะสม

การพูดทักทายปรารภ

สามารถแสดงความ เป็นมิตร กับบุคคลที่ต้องการทำความรู้จักให้มากขึ้น ยิ้มแย้มแจ่มใสและแสดงความยินดีที่ได้พบ โดยกล่าวว่า "สวัสดีค่ะ (ครับ) ยินดีที่ได้พบคุณอีก" มากกว่าที่จะกล่าวว่า "สวัสดี" แต่เพียงอย่างเดียวหรือเพียงแต่ทักท้วงให้เฉย ๆ หรือว่าทักทายทางอ้อม

การรับค้ายกย่องชมเชย

สามารถยอมรับคำยกย่องชมเชยได้อย่างจริงใจ แทนที่จะแสดงความไม่เห็นด้วย เช่น เมื่อมีคนชมว่า เสื้อสวย ก็สามารถจะพูดได้ว่า "ขอบคุณค่ะ" (ครับ ฉันก็ชอบมันเหมือนกัน" แทนที่จะพูดว่า "เสื้อตัวนี้เก่าแล้วค่ะ" การยอมรับคำชมเชยเป็นการให้รางวัลผู้กล่าวคำชมเชยแทนที่จะเป็นการลงโทษเขา

การแสดงสีหน้าที่เหมาะสมในการสนทนา

เป็นการแสดงออกทางสีหน้ากระน่าเสียงที่พูดออกมาได้ตรงความรู้สึกที่แท้จริง และสามารถมองสบสายตากูสนทนาได้

การแสดงความไม่เห็นด้วยแต่เพียงเล็กน้อย

เมื่อไม่เห็นด้วยกับคนบางคนก็ไม่ควรแสดงท่าเป็นว่า เห็นด้วย เพื่อรักษาความสัมพันธ์หรือเอาใจกูสนทนา แต่สามารถแสดงความไม่เห็นด้วยพอสมควรตามสมควรไปทางอื่น ทำหน้าบึ้ง เลิกหัว สันทึบ หรือเปลี่ยนเรื่องสนทนา

การขอให้แสดงความกระจ่าง

สามารถที่จะให้บุคคลอื่นพูดใหม่อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อเขาให้คำแนะนำ คำสั่งสอน หรือคำอธิบายที่มีปัญหาไม่กระจ่างแจ้ง

การถามเหตุผล

เมื่อมีบางคนขอให้ทำอะไรที่ดูเหมือนว่าจะไม่มีเหตุผลสมควรหรือไม่จำเป็นก็สามารถจะถามได้ว่า เหตุใดคุณจึงต้องการให้ฉันทำเช่นนั้น"

การแสดงความไม่เห็นด้วยในขณะนั้น

เมื่อมีความเห็นตรงตามหรือไม่เห็นด้วยกับผู้อื่น และมีความแน่ใจในสิ่งที่
เป็นความคิดเห็นของตน ก็สามารถที่จะแสดงความไม่เห็นด้วยโดยพูดว่า "ฉันมีความคิดเห็น
ที่แตกต่างออกไป ..." หรือ "ฉันคิดว่าความคิดเห็นของคุณยังมีได้พิจารณาประเด็นที่
ต่อไปนี้คะ ..."

การกล่าววาจาเพื่อรักษาสีทธิ

ไม่ปล่อยให้ผู้อื่นมาเอาใจเอาเปรียบตน เมื่อรู้สึกว่าคุณเอาเปรียบก็สามารถ
ที่จะกล่าวคำปฏิเสธได้โดยไม่รู้สึกว่า เป็นความผิดของตน สามารถที่จะแสดงสิทธิชอบธรรม
ของตนเองและขอให้บุคคลอื่นแสดงความยุติธรรมต่อตนเอง สามารถที่จะพูดได้ว่า "ฉันมา
หาคุณ" หรือ "ขอโทษคะ" (ครับ) คุณเห็นจะต้องไปแล้วคะ เพราะฉันนัดกับ
คนอื่น" หรือ "กรุณาหิ้วถุงขยะไปทิ้งคะ (ครับ)" หรือ "คุณมาสายไปครึ่งชั่วโมง
สำหรับนัดของเรา" สามารถแสดงความตั้งใจหรือร้องทุกข์ได้อย่างหนักแน่นโดยที่มิได้
แสดงอาการเกรี้ยวกราดต่อผู้อื่น

การแสดงความมั่นคง

สามารถที่จะพูดรักษาสีทธิไม่ให้นั่นกว่าจะพอใจถึงแม้จะมีคนคัดค้านก็จะไม่
เลิกความตั้งใจที่จะพูดหรือร้องทุกข์

การหลีกเลี่ยงการที่จะต้องแสดงเหตุผลในทุก ๆ ความเห็น

ในการอภิปรายหรือการเจรจากับใครก็ตาม ถ้าปี๋ใครโต้เถียงและถามให้
อธิบายเหตุผลอยู่ตลอดเวลา ก็สามารถที่จะยุติคำถามได้โดยการปฏิเสธที่จะตอบความออกไป
สามารถที่จะพูดได้ว่า "ฉันมีความรู้สึกอย่างนี้แหละ ฉันไม่จำเป็นต้องแสดงเหตุผลในทุก ๆ
สิ่งที่ฉันพูด ถ้าการที่จะต้องแสดงเหตุผลของฉันปี๋ถามสำคัญต่อคุณมาก คุณอาจจะลองหา
เหตุผลก็ได้ว่าทำไมฉันจึงไม่เห็นด้วยกับฉันไปเสียทั้งหมด"

พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก

จากการศึกษาและค้นคว้า เกี่ยวกับแนวความคิดด้านพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก
ของนักจิตวิทยา ได้รวบรวมไว้ดังนี้

เคน และ เกท แบ็ค (Ken and Kate Back 1982 : 1-2) กล่าวว่า
พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกหมายถึงการที่บุคคลมีพฤติกรรมไม่สามารถยืนหยัดในสิทธิของตน
มักแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกออกมาอย่างประหม่าและถอยตน ขอบหลบหน้าอยู่เสมอ
ไม่กล้าแสดงออกถึงความต้องการ ความคิดเห็นและความรู้สึกออกมาโดยตรง

ลาซาลัส (อาภรณ์ มหาคำ 2525 : 8 อ้างอิงมาจาก Lazarus 1975 :
83 - 89) กล่าวว่า คนที่ไม่กล้าแสดงออกเป็นคนที่ไม่สามารถรักษาสีทธิของตนเองไว้ได้
เป็นคนที่ปราศจากเสรีภาพทางอารมณ์ จะมีความรู้สึกอึดอัด หวาดหวั่น และในที่สุดเนื่อง
จากความต้องการเสรีภาพอย่างมาก บุคคลนั้นอาจแสดงพฤติกรรมออกมาในทางที่รุนแรง

รังสรรค์ เพ็งชู (รังสรรค์ เพ็งชู 2523 : 5) ได้ให้ความหมายของ
พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกว่า หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกมาซึ่งบ่งถึงความวิตกกังวลที่
ไม่สามารถทำสิ่งต่อไปนี้

1. การแสดงความรู้สึกในทางบวกต่อผู้อื่น
2. การริเริ่มติดต่อในสังคม
3. การกล้าแสดงออกในเหตุการณ์ที่ควรได้รับสิทธิ
4. การยอมรับคำวิพากษ์วิจารณ์
5. การแสดงความคิดเห็นส่วนตัวในการวิพากษ์วิจารณ์
6. การปฏิเสธที่จะทำตามคำสั่งหรือของผู้อื่น
7. การแสดงกิริยาโกรธหรือความไม่พอใจ

ลินดา เทล กรีโก (Linda Del Greco 1983 : 50) ได้ให้ความหมาย
ลักษณะพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกไว้ว่า พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกนั้นสามารถอธิบายได้
โดยการพิจารณาบุคคลที่ขาดคุณสมบัติข้างต่อไปนี้ คือ การแสดงความรู้สึกออกมาโดยตรง

การยับยั้งจิตใจของคุณ การกระทำและการปฏิเสธคำขอ และความต้องการไปสู่ความสำเร็จ

ลักษณะ อารมณ์ (ลักษณะ อารมณ์ 2524 : 3) ให้ความหมายของพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกว่า เป็นพฤติกรรมที่บุคคลมีความยากลำบากในการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ และความคิดเห็นต่าง ๆ ของตน โดยเฉพาะความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ และความคิดที่เบี่ยงเบนหรือความคิดเห็นที่ขัดแย้งต่อบุคคลอื่น

เฟนสเตอร์ไฮม์ และ เบร์ (อาภรณ์ บหาคา 2525 : 10 อ้างอิงมาจาก Fensterheim and Bear 1975 : 37 - 39) ได้จำแนกลักษณะผู้ไม่กล้าแสดงออกหรือผู้ปิดกั้นในการแสดงออกดังนี้

1. ที่อาย ราคากลับ ยอมตนให้ขึ้นกับคนอื่น ไม่กล้าพูดแสดงความคิดเห็น เป็นคนเฉื่อยชาในทุกสถานการณ์และ เมื่อผู้อื่นทำให้ตนเดือดร้อน ก็มักจะ เป็นผู้แสดงความเสียใจ หรือขอโทษเสียเอง

2. มีปัญหาในการติดต่อกับคนอื่น โดยขาดคุณลักษณะของความเปิดเผย ตรงไปตรงมา ซื่อสัตย์ และเหมาะสมกับบุคคล เวลา และสถานที่

3. กล้าแสดงออกครั้ง ๆ กลาง ๆ คือ กล้าแสดงออกในสิ่งหนึ่งแต่ไม่กล้าแสดงออกในอีกสิ่งหนึ่ง ไม่มีความสม่ำเสมอในการกล้าแสดงออก

4. มีพฤติกรรมบกพร่อง เช่น ไม่กล้าสบตาคนอื่นในขณะสนทนากับผู้อื่น ไม่กล้ายื่นขอเสนอ หรือเริ่มต้นสนทนา

5. ถูกสັกกันด้วยเหตุผลเฉพาะบางอย่างที่ตนรู้ว่า ตนควรทำอะไรและมีความสามารถในการทำสิ่งนั้นด้วย แต่เนื่องจากมีความกลัวบางอย่างมายับยั้งไม่ให้ทำสิ่งนั้น เช่น กลัวถูกกลั่นแกล้ง กลัวความโกรธ กลัวถูกวิพากษ์วิจารณ์ เป็นต้น

6. เป็นบุคคลซึ่งมีนิสัยที่ไม่สามารถแก้ปัญหของตนเอง คือรู้ว่าตนเองไม่ชอบสิ่งใด แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ตนไม่ปรารถนาได้

พฤติกรรมความก้าวร้าว

พฤติกรรมความก้าวร้าวประกอบด้วย ความก้าวร้าวทั่ว ๆ ไป และความก้าวร้าวตามสถานการณ์ (ประพันธ์ สุธาวาส 2519 : 14)

ความก้าวร้าวโดยทั่ว ๆ ไป เป็นความก้าวร้าวที่เกิดเนื่องจากบุคคลนั้นมีความรู้สึกว่าเขาอยู่เหนือผู้อื่น พวกนี้จะแสดงสิทธิในการต้องการ และความรู้สึกบนความเดือดร้อนของผู้อื่นและมักเกิดความขุ่นเคือง ความโกรธ หรือพยายามทำร้าย

ความก้าวร้าวตามสถานการณ์นั้น เกิดเนื่องจากมีสถานการณ์ที่จำ^{เพาะ}เจาะจงบางอย่างเกิดขึ้น เช่น ในสถานการณ์ที่เขาถูกบุคคลอื่นก้าวร้าวรุกรานจนเขาทนไม่ได้อีกก้าวร้าวตอบโต้บ้าง เป็นต้น

บาค (วงจักร์ ภูวนันท์ 2523 : 16 อ้างอิงมาจาก Bach 1970 : 279) ได้แบ่งพฤติกรรมก้าวร้าวออกเป็นสองลักษณะด้วยกันคือ

1. Hostility - type aggression (H - type) เป็นลักษณะการก้าวร้าวที่แสดงความโกรธออกมาอันเนื่องมาจากเกิดความคับข้องใจ (frustration) ในการแก้ปัญหาและมีเจตนาที่จะทำให้ผู้อื่นได้รับอันตราย บาคเจ็บ หรือได้รับการตี-ประมาท

2. Impact - type aggression (I - type) เป็นลักษณะการแสดงออกถึงความต้องการที่แท้จริง เพื่อที่จะให้อีกฝ่ายหนึ่งได้มีการปรับปรุงพฤติกรรมของเขา แต่ก็นับว่าทำให้มีผลกระทบกระเทือนต่อสัพพัตราที่เราที่เคยมีต่อกัน ทั้ง ๆ ที่วัตถุประสงค์จริง ๆ แล้วไม่ต้องการที่จะทำลายหรือทำร้ายผู้อื่น

เบอร์โควิทซ์ (ประพันธ์ สุธาวาส 2519 : 11 อ้างอิงมาจาก Berkowitz 1970 : 5) ได้กล่าวว่า "ความก้าวร้าวหมายถึงการกระทำที่รุนแรง เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมารุนแรงกว่าปกติ เช่น เขียนกระดานแรง ๆ นิ่งแรง ๆ กระแทกม้านั่ง ประตุนแรง ๆ เป็นพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหาย

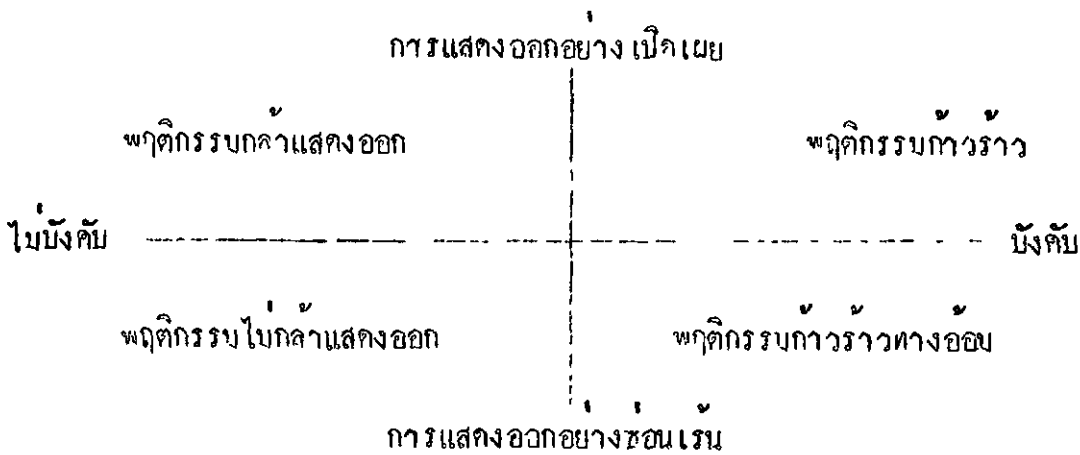
ลินดา เดล กรีโก (Linda Del Greco 1983 : 50) ได้รวบรวมลักษณะ
พฤติกรรมก้าวร้าวไว้ คือ การคัดค้านความเห็นหรือการขู่เข็ญ การแสดงการขอร้องที่
ไม่สมควร การปฏิเสธคำขอร้องในลักษณะห้วน ๆ หรือแสดงอาการคัดค้านหัวหงก ผู้นำ
หรือผู้ที่มีอำนาจอื่น ๆ และความต้องการไปสู่ความสำเร็จ

พฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม

ลินดา เดล กรีโก (Linda Del Greco 1983 : 51 - 52) ได้ให้
ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมว่า หมายถึงการแสดงออกของความรู้สึกนึกคิด
และขู่บังคับผู้อื่นทางอ้อม รวมทั้งการควบคุมผู้อื่นโดยวิธีการทางอ้อมหรือการใช้เล่ห์เหลี่ยม
และเกิดจากแรงผลักดันอันเห็นแก่ตัวที่พยายามจะให้ผู้อื่นทำตามอะไรให้หรือยอมทำตามตนเอง
โดยไม่มีเงื่อนไข

พฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมนั้น มักจะทดสอบหรือตรวจวัดได้ยาก มักซ่อนเร้น
อยู่ในพฤติกรรมของบุคคลและปะทะไม่กับพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้า
แสดงออกของบุคคล ดังนั้นจึงมีผู้เสนอรูปแบบของพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมไว้ว่า เป็น
การแสดงพฤติกรรมแบบซ่อนเร้นแต่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการบังคับ ขู่ขู่ ให้บุคคลทำตามสิ่งที่
ผู้แสดงพฤติกรรมต้องการหรือปรารถนาในขณะนี้

เดอจีโอวานนิ (Linda DelGreco 1983 : 51 citing Degiovanni
n.d.) สร้างรูปแบบสองมิติ แบ่งออกเป็นสองกลุ่มที่ยังคงรักษาสารสำคัญของ
จากทัศนคติของพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว
และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมไว้ พฤติกรรมเหล่านี้กำหนดตำแหน่งไว้ดังแผนภูมิ 1

แผนภูมิ 1 การแสดงรูปแบบสองมิติของพฤติกรรมกรรมการแสดงออก

พฤติกรรมบอกเล่าแสดงออกเป็นการแสดงออกของบุคคลที่แสดงออกมาตรง ๆ โดยไม่มีการบังคับ ลักษณะพฤติกรรมบอกเล่าแสดงออกเป็นการกระทำทางค่านิยมและการไม่ถูกควบคุม การขอร้อง แสดงความต้องการ ความรู้สึก และความปรารถนาและการปฏิเสธ การขอร้อง พฤติกรรมบอกเล่าแสดงออกเป็นการแสดงออกนั้น เป็นการไม่สามารถแสดงความเป็นตัวของตัวเอง หรือกระทำ หรือปฏิเสธการขอร้อง พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นการแสดงออกโดยตรงและมีการบังคับด้วย รวมทั้งการไม่ให้วามร่วมมืออย่างกว้างขวาง

พฤติกรรมที่สี่ก็คือ พฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมซึ่ง เป็นการแสดงออกทางอ้อมและเป็นการบังคับ ผู้ที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมจะเป็นผู้ที่ควบคุมพฤติกรรมของผู้อื่นทางอ้อม

การเสนอรูปแบบสองมิติของพฤติกรรมทั้งสี่นั้น พบว่าพฤติกรรมทั้งสี่นั้น มีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นหนา

การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมประเภทต่าง ๆ กันไปแล้ว มีผลทำให้ผู้แสดงพฤติกรรมและได้รับพฤติกรรมเกิดความรู้สึกและมีพฤติกรรมต่าง ๆ กัน แผนภูมิ 2

แผนภูมิ 2 การแสดงความรู้สึกและผลการกระทำของบุคคลที่เป็นพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก
พฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก และพฤติกรรมก้าวร้าว

พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก	พฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก	พฤติกรรมก้าวร้าว
ในฐานะเป็นผู้นำ	ส่งเสริมตนเอง	ส่งเสริมตนเองโดยที่ผู้อื่น ได้รับความเดือดร้อน
เก็บกด ไม่สบายใจ กังวล	มีการแสดงออก มีความรู้สึกที่ดี เกี่ยวกับตนเอง	มีการแสดงออก แสดง ความไม่พอใจต่อผู้อื่น กำหนดสิ่งต่าง ๆ ให้ ผู้อื่นประสบความสำเร็จ ในจุดหมายโดยทำให้ผู้อื่น ต้องได้รับความไม่ สบายใจ
ในฐานะที่ต้องเป็นผู้กระทำตาม		
รู้สึกมีความผิด หรือรู้สึกโกรธ	ส่งเสริมตนเอง	ปฏิเสธตนเอง
ไม่พอใจผู้กระทำ	มีการแสดงออก	ไม่สบายใจ ต่อตัว ถูกทำร้ายน้ำใจ
ใจรับผลสำเร็จในสิ่งที่ ปรารถนาโดยที่ผู้กระทำ ได้รับความเดือดร้อน	อาจจะประสบความสำเร็จ ในสิ่งที่ปรารถนา	ไม่ประสบความสำเร็จใน สิ่งที่ปรารถนา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธนุ ชาติอนานนท์ (ธนุ ชาติอนานนท์ 2521 : 60 - 66) ได้สำรวจปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นจังหวัดชัยนาท จำนวน 215 คน เปรียบเทียบกับคนโตที่มาใช้บริการทางจิตเวช จำนวน 68 คน ใช้แบบสอบถาม Cornell Medical Index (C.M.I.) พบว่ากลุ่มนักเรียนวัยรุ่นร้อยละ 68.84 มีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาสุขภาพจิตขึ้นได้ และกลุ่มนักเรียนชายไค้คะแนนรวมด้านปัญหาทางจิตใจจะอารมณ์ต่ำกว่านักเรียนหญิง

กวี สุวรรณกิจ และ อัจฉรา จันไกรผล (กวี สุวรรณกิจ และ อัจฉรา จันไกรผล 2521 : 12 - 23) ได้สำรวจปัญหาสุขภาพจิตในนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 156 คน พบว่านักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีร้อยละ 41.0 และนักศึกษาที่มีสุขภาพจิตไม่ดีร้อยละ 18.6 นักศึกษาที่มีปัญหาสุขภาพจิตเล็กน้อยร้อยละ 40.4 และพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีอัตราการมีสุขภาพจิตไม่ต่ำที่สุด รองลงมาคือนักศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ และต่ำสุดคือนักศึกษาวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาชายมีสุขภาพจิตไม่ต่ำสุดกว่านักศึกษาหญิง แต่สำหรับการมีสุขภาพจิตเล็กน้อยพบว่านักศึกษาหญิงมีอัตราสูงกว่านักศึกษาชาย

กานดา พงษ์ และคนอื่นๆ (กานดา พงษ์ และคนอื่นๆ 2523 : 32) ได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับสุขภาพจิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีปัญหาสุขภาพจิตไม่แตกต่างกันทุกด้าน และนักศึกษากลุ่มอายุ 20 ปีมีความดีรุนแรง และระยะเวลาของการเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาค้นหาการใช้ความคิด และความดีของการเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สูงกว่ากลุ่มนักศึกษาอายุ 21 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มอายุมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้าน ความรุนแรงของการเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ระยะเวลาของการเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาค้นหาการดำรงชีวิต และความรุนแรงและระยะเวลาของการเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาค้นหาอารมณ์

กนกรัตน์ สุชะตุงคะ (กนกรัตน์ สุชะตุงคะ 2523 : 40) ได้ทำการวิเคราะห์
 สุขภาพจิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตแพร่ของผู้ออกการรายคอมมิวนิสต์
 จังหวัดปราจีนบุรี พบว่าสุขภาพจิตของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 และพบว่านักเรียนชายมีสุขภาพจิตดีกว่านักเรียนหญิง

ดวงเดือน พันธุภูวนาวัน และ เพ็ญแข ประชนปัจจนิก (ดวงเดือน พันธุภูวนาวัน
 และ เพ็ญแข ประชนปัจจนิก 2524 : 100) ศึกษาความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับ
 สุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น โดยใช้วิธีนี้สองตัวคือ การรายงานปริมาณปัญหา
 ทางกายและปัญหาทางจิตของผู้ตอบ พบว่าทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันแต่อย่างใดในกลุ่ม
 รวมผู้ตอบทั้งหมด แต่เมื่อแยกประเภทของผู้ตอบตามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิลำเนา
 ประการ กลับพบว่าในแต่ละตำบลแปรที่ไฉ่แบ่งจะมีกลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีปัญหามีสภาพกายและ
 จิตสัมพันธ์กันทางบวกอย่างสูง และพบว่าวัยรุ่นที่เพศต่างกัน ชั้นเรียนต่างกัน บิตาบรรดา
 มีระดับการศึกษาต่างกัน มีสุขภาพจิตต่างกันด้วย ผู้มีสุขภาพจิตด้อยที่สุดคือวัยรุ่นหญิงชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร และเป็นผู้ที่บิดาและหรือมารดาไม่มีการศึกษาสูงกว่าระดับ
 ประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วย

โจเซฟ โวลเป้ (Joseph Wolpe 1973 : 8) ได้กล่าวถึงผลของการบีบ
 ความกังวลใจในการเข้าสังคมที่มีต่อสุขภาพจิตของบุคคลว่า อาจทำให้แรงขับธรรมชาติ
 (Innate Drive) จาเนนไปสู่แนวทางการปรับตัวไม่ได้ นอกจากนี้ความกลัวที่มี
 สาเหตุมาจากเพศตรงข้าม อาจจะทำให้ผู้ป่วยเกิดอาการ เบื่อ เบื่อทางเพศ เพ้อ เกิด
 อาการรักร่วมเพศ เป็นต้น คนที่เก็บผลการแสดงออกของตนเองมาก ๆ อาจนำไปสู่
 อาการเจ็บป่วยทางกายที่บีบได้มีสาเหตุจากร่างกาย

โรเจอร์ เอ็น โกลาเวย์ (Roger N. Conway 1979 : 3915) ศึกษาเพื่อ
 ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก ความวิตกกังวล และ
 ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง พบว่าคะแนนพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกมีสหสัมพันธ์
 ทางบวกกับคะแนนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วน

คะแนนความวิตกกังวลกับคะแนนพฤติกรรม รบที่ เหมาะสมในการแสดงออกและคะแนนความรู้สึก เห็นคุณค่าในตนเองนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กันในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เพอร์เซล และคนอื่น ๆ (ภาษาจีน พงษ์พฤษ 2523 : 30 อ้างอิงมาจาก Perrell et al. 1979 : 166) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่ เหมาะสมในการแสดงออก ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และความวิตกกังวล โดยศึกษากับคนไข้โรคจิต (คนไข้นอก) ประกอบด้วยคนไข้ชาย 50 คน และคนไข้หญิง 50 คน พบว่าพฤติกรรมที่ เหมาะสมในการแสดงออกมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการยอมรับตนเองทั้งในเพศชายและเพศ หญิง ส่วนความวิตกกังวลกับพฤติกรรมที่ เหมาะสมในการแสดงออกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กันในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญเฉพาะในเพศหญิง เท่านั้น

ลักขณา ธรรมไพโรจน์ (ลักขณา ธรรมไพโรจน์ 2524 : 85) ศึกษาการ ปรับพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกด้วยวิธีกลุ่มสัมพันธ์ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงขึ้น หลังจากใช้วิธีการกลุ่มสัมพันธ์

อาภรณ์ มหาคำ (อาภรณ์ มหาคำ 2525 : 59) ศึกษานักการให้คำปรึกษา แบบกลุ่มต่อภาพปรับพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกลดลงกว่าก่อน ใ้ รับการให้คำปรึกษา

ละอียก ชูประยูร และคนอื่น ๆ (ละอียก ชูประยูร และคนอื่น ๆ 2521 : 7 - 19) ได้ศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มผู้ร่วมงานจิตเวช ประกอบด้วย แพทย์ นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งสิ้น 160 ราย โดยใช้ แบบทดสอบ "The Assertion Inventory" (Gambrell and Richey 1975 : 550 - 561) พบว่ากลุ่มจิตแพทย์มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่ากลุ่มนักจิตวิทยา และกลุ่มสังคม สงเคราะห์ และยังพบว่าเพศชายมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่าเพศหญิง

สุจิตรา พรหมชาธิป (สุจิตรา พรหมชาธิป 2522 : 55 - 56) ได้ศึกษา พฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัด พบว่า พฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครสูงกว่านักศึกษ

วิทยาลัยครูในต่างจังหวัด คือปีความเป็นไปได้ของพฤติกรรมบกลำแสงออกสูงกว่า และ
เมื่อแสดงออกไปแล้วปีความไม่สนใจใฝ่ใถ่กว่านักศึกษาวิทยาลัยครูในต่างจังหวัด นักศึกษา
ชายและนักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมบกลำแสงออกไปแตกต่างกัน และยังพบว่านักศึกษา
วิทยาลัยครูร้อยละ 25 มีพฤติกรรมบกลำแสงออก ร้อยละ 75 มีพฤติกรรมบกลำแสงออก

✓ กิริยธรรม วิวัจนธรรม และคนอื่น ๆ (กิริยธรรม วิวัจนธรรม และคนอื่น ๆ 2526 :

17 - 30) ศึกษาพฤติกรรมบกลำแสงออกของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2523 จำนวน 120 คน
เป็นนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ในสาขาวิชาเอกปรัชญา บรรณารักษ์ และภาษาศาสตร์
จำนวน 68 คน เป็นชาย 6 คน หญิง 62 คน และนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์
จำนวน 52 คน เป็นชาย 49 คน หญิง 3 คน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีอายุระหว่าง
19 - 25 ปี โดยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยแปลเรียบเรียงและดัดแปลงจาก The Assertion
Inventory ฉบับภาษาอังกฤษของ แกมบริลล์ และ ริชชี (Gambrill and Richey)
และฉบับภาษาไทยของ ละเอียด ชูประยูร และคนอื่น ๆ พบว่านักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์
และนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมบกลำแสงออกแตกต่างกัน ถือนักศึกษาคณะ
วิศวกรรมศาสตร์มีระดับพฤติกรรมบกลำแสงออกสูงกว่านักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์

การเลือกพฤติกรรม ที่ต้องการความกล้าแสดงออกมากที่สุดนั้นปรากฏว่านักศึกษาคณะ
มนุษยศาสตร์เลือกการบอกเพื่อนสนิทว่า เขาพูดและทำในสิ่งที่ตนเอง ไม่ชอบมากที่สุด
และนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์เลือก เป็นผู้เริ่มต้นในการสนทนากับคนแปลกหน้ามากที่สุด
และในจำนวนข้อเหตุการณ์ทั้ง 40 ข้อนั้นนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ต้องการ
ปรับปรุงการกล้าแสดงออกมากกว่านักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์

ซาราห์ เซซีเลีย มูดี้ (Sarah Cecelia Moody 1979 : 3513)

ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความเหมาะสมในการแสดงออกของวัยรุ่น พบว่าเพศ และวิธีการ
ลงโทษของบิดา มารดาที่มีอิทธิพลต่อความเหมาะสมในการแสดงออก อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ และเพศชายมีระดับพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกสูงกว่า เพศหญิง

เจมส์ จี. ฮอลแลนด์สเวิร์ท อังอิงมาจาก James G. Hollandsworth, Jr. and Kathleen E. Wall 1977 : 217 - 222) มีความเชื่อว่าผู้หญิงมีความกล้าในการแสดงออกน้อยกว่าชาย หรือเพรทิงมีปฏิกิริยาที่เป็นเอกลักษณ์ในเรื่องของความไม่กล้าในการแสดงออก เขาจึงได้ทำการศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกของชายและหญิง โดยมีสมมุติฐานว่ามีความเชื่อกันว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามี 702 คน เป็นชาย 294 คน หญิง 408 คน โดยแบ่งออกเป็นสี่กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งประกอบด้วยผู้ไทที่เรียนภาคกล้าในสถาบันเทคโนโลยีและมหาวิทยาลัยแห่งท้องถิ่น เป็นชาย 25 คนและหญิง 57 คน กลุ่มที่สองเป็นนักศึกษาที่เรียนเต็มเวลาในมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นชาย 77 คน และหญิง 83 คน กลุ่มที่สามประกอบไปด้วยนักศึกษาในวิทยาลัยชุมชนที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี เป็นชาย 141 คน และหญิง 214 คน กลุ่มที่สี่ประกอบไปด้วยนักศึกษาในวิทยาลัยเดียวกันกับกลุ่มที่สาม เป็นชาย 51 คน และหญิง 54 ปีอายุในช่วง 50 - 60 ปี วัดผลได้จากการใช้เครื่องมือชื่อ adult Self Expression Scale ซึ่งเป็นแบบให้รายงานตนเองและใช้ได้กับทุกอายุ ผลที่ได้จากการศึกษาที่มีความคล้ายคลึงกันของ อีควิน ซี. แกรมบรีล และ เซอร์ลี เอ. ริทเช ที่ว่าผู้ชายจะรายงานพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างจากผู้หญิง แต่ในกรณีนี้ผู้ชายจะรายงานว่าพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่าหญิงในเรื่องที่เกี่ยวกับนายจ้าง ผู้ดูแลและความพร้อมในการเริ่มมีความสัมพันธ์ทางสังคมกับเพศตรงข้าม แต่ผู้หญิงจะรายงานว่ามีความกล้าแสดงออกมากกว่าชายในเรื่องของการแสดงความรักใคร่และชมเชย กับการแสดงความรักที่ต่อบิตามารดา

เพนซ์ (อาร์น บกฉลา 2525 : 23 อังอิงมาจาก Pentz 1980 : 76 - 83) ได้ศึกษาการฝึกการกล้าแสดงออกกับเด็กวัยรุ่นที่ไม่กล้าแสดงออกและเด็กวัยรุ่นที่ไม่กล้าแสดงออกและเด็กวัยรุ่นที่ก้าวร้าว โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการคัดเลือกมาเป็นเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกและก้าวร้าวมาตลอด จำนวน 90 คน เป็นชาย 43 คน และหญิง 47 ในจำนวนนี้มีลักษณะพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก 45 คน และมีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยเปรียบเทียบกับกลุ่มสอน (Instruction Condition) และกลุ่มที่ไม่ได้รับการแก้ไขด้วยวิธีใด ๆ เลย จากการรายงานตนเอง (Self - report) และการวัด

พฤติกรรมกล้าแสดงออกแบบวีโว่ (Vivo Measure of assertive Behavior)
 ผลปรากฏว่า เด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกและเด็กวัยรุ่นที่ก้าวร้าวมีพฤติกรรมกล้า
 แสดงออกมากขึ้น แต่ยังมีลักษณะของการตอบสนองการไม่กล้าแสดงออกและที่ก้าวร้าวเหลือ
 อยู่

ประพันธ์ สุทรวาส (ประพันธ์ สุทรวาส 2520 : 38) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ
 ความก้าวร้าวและการอบรมเลี้ยงดู พบว่า เด็กชายและเด็กหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
 แบบเดียวกันที่ความก้าวร้าวแตกต่างกันอย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติ แต่เด็กชายมีแนวโน้ม
 ที่จะมี ความก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง

จากการศึกษาของ บี. ออลินสปีท (เสถียร เจริญ 2522 : 17
 อ้างอิงมาจาก Allinsmith 1960 : 315 - 336) เกี่ยวกับการแสดงออกของ
 ความก้าวร้าวในเด็กชาย ชั้นระดับ 7 - 9 ซึ่งได้คะแนนจากการวัดโดยตรงและสัมภาษณ์
 แม่ของเด็ก แสดงให้เห็นว่าระดับชั้นของสังคมที่แตกต่างกันจะทำให้เด็กได้
 รับแบบของการแสดงออกก้าวร้าวต่าง ๆ เช่น หญิงในสังคมชั้นกลาง มีการควบคุมใน
 การแสดงออกก้าวร้าวมากกว่าหญิงในสังคมระดับต่ำ เมื่อเกิดความรู้สึกโกรธ ซึ่งลักษณะ
 เช่นนี้จะขัดต่อการศึกษาพฤติกรรมเด็กด้วย

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต ทฤษฎี
 พฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรม
 ก้าวร้าวทางอ้อม ทำให้สามารถตั้งสมมุติฐาน ตามตัวอย่างต่าง ๆ ได้ดังนี้

สมมุติฐานในการศึกษาคนควา

1. เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่อาศัยอยู่หอพักผู้มีสุขภาพจิตดีและสุขภาพจิตไม่ดีจะมี
 พฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกัน /
2. เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่อาศัยอยู่หอพักผู้มีสุขภาพจิตดีและสุขภาพจิตไม่ดีจะมี
 พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกแตกต่างกัน /

4. เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่อาศัยอยู่หอพักที่มีสุขภาวะดีและสุขภาพจิตไม่ดีจะมี
พฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมแตกต่างกัน /

5. พฤติกรรมกล้าแสดงออกมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสุขภาพจิต

6. พฤติกรรมใบ้กล้าแสดงออกมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสุขภาพจิต

7. พฤติกรรมก้าวร้าวมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสุขภาพจิต

8. พฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสุขภาพจิต

9. เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชายและ เพศหญิงที่อาศัยอยู่หอพักมีพฤติกรรมกล้า
แสดงออกแตกต่างกัน /

10. เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชายและ เพศหญิงที่อาศัยอยู่หอพักมีพฤติกรรมไม่กล้า
แสดงออกแตกต่างกัน /

11. เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชายและ เพศหญิงที่อาศัยอยู่หอพักมีพฤติกรรมก้าวร้าว
แตกต่างกัน /

12. เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชายและ เพศหญิงที่อาศัยอยู่หอพักมีพฤติกรรมก้าวร้าว
ทางอ้อมแตกต่างกัน /

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ศึกษา

เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่กำลังศึกษาอยู่และอาศัยอยู่หอพักของ เอกชนและของรัฐบาล
ในกรุงเทพมหานคร อายุระหว่าง 18 - 21 ปี

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กวัยรุ่นตอนปลายอายุระหว่าง
18 - 21 ปี ที่กำลังศึกษาและอาศัยอยู่ในหอพักของ เอกชนและของรัฐบาล การเลือก
กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มหอยกที่นี้เด็กวัยรุ่นตอนปลายอาศัยอยู่แล้วสุ่มเด็กวัยรุ่นตอนปลายใน
แต่ละหอพักที่เลือกมาอีกครั้งด้วยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ทั้งสอง
ครั้ง พบกระทั่งได้กลุ่มตัวอย่างมาทั้งสิ้นจำนวน 288 คน นากะระคำคอบทั้งสองฉบับบา
กรรพจะคิดฉบับที่เสียออกกนให้จำนวน 158 คน เป็นเพศชาย 100 คน และเพศหญิง
98 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบทดสอบสองฉบับคือ แบบทดสอบวัด
สุขภาพจิต และแบบทดสอบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก
พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม

1. แบบทดสอบวัดสุขภาพจิต

เป็นแบบทดสอบของ ดวงเจียน พันธุภาวิน และ เพ็ญแข ประจักษ์นิก จำนวน
สองชุด (ดวงเจียน พันธุภาวิน และ เพ็ญแข ประจักษ์นิก 2524 : 214 - 219)

1.1 แบบทดสอบวัดทัศนคติทางจิต ประกอบด้วยการวัดที่วัดโดยใช้นิยามค่าส่วนประสมเป็นค่าหน่วย จาก "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริงเลย" จำนวน 20 ข้อ ผู้ที่ปฏิเสธอาการที่เกิดจากความวิตกกังวลจะได้อะแนนสูง ซึ่งแสดงว่ามีความวิตกกังวลน้อย เป็นผู้มีสุขภาพจิตดี ส่วนผู้ที่ตอบรับจะได้อะแนนต่ำ ซึ่งแสดงว่ามีความวิตกกังวลมากจะได้คะแนนน้อย เป็นผู้มีสุขภาพจิตไม่ดี ในการนี้ห้องแบ่งผู้ตอบออกเป็นสองประเภท ตามคะแนนความวิตกกังวลนี้ ก็ได้ใช้คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรม คือ 91.39 แบ่งผู้ถูกศึกษาออกเป็น ผู้ได้อะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยนี้จัดเป็นผู้มีสุขภาพจิตดี ส่วนผู้ที่ได้อะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยนี้จัดเป็นผู้มีสุขภาพจิตไม่ดี

1.2 แบบทดสอบวัดสุขภาพกาย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนสุขภาพจิต ประกอบด้วยการวัดที่วัดโดยใช้นิยามค่าส่วนประสมเป็นค่าหน่วยจาก "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริงเลย" จำนวน 20 ข้อ ผู้ที่ปฏิเสธว่ามีปัญหาทางกายจะได้อะแนนสูงแสดงว่ามีสุขภาพกายดี ส่วนผู้ที่ตอบรับจะได้อะแนนต่ำแสดงว่ามีสุขภาพกายไม่ดี ในการนี้ห้องแบ่งผู้ตอบออกเป็นสองประเภท ตามคะแนนสุขภาพกายนี้ก็ได้ใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มรวมคือ 96.02 แบ่งผู้ถูกศึกษา ผู้ที่ได้อะแนนสุขภาพกายนี้ก็ได้ใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มรวมคือ 96.02 แบ่งผู้ถูกศึกษา ผู้ที่ได้อะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยนี้จัดเป็นผู้มีสุขภาพกายดี ส่วนผู้ที่ได้อะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยนี้จัดว่า เป็นผู้ที่มีสุขภาพกายไม่ดี

ถ้าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดสุขภาพจิต และสุขภาพกาย มีค่า .75 และ 0.81

2. แบบทดสอบวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก
พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาและดัดแปลงจาก The Del Greco assertive Behavior Inventory ของ Linda Del Greco (Linda Del Greco, 1983 : 49-62) ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert's Scale)

การสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้าง เครื่องมือนี้ดังนี้คือ

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากผู้รู้

2. เขียนข้อคำถามต่าง ๆ ใ้โดยอาศัยแบบทดสอบของ Del Greco เป็นหลัก โดยพยายามปรับปรุงให้เข้ากับลักษณะพฤติกรรมของคนไทย

3. นำแบบทดสอบที่ได้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาและสุขภาพจิตตรวจสอบ และแก้ไขเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของ เนื้อหา และความเที่ยงตรงของแบบทดสอบชนิด Face

Validity

4. นำแบบทดสอบไปทดลอง เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t - test ข้อใด ที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่าระดับนัยสำคัญ .05 ก็ตัดทิ้งไปหรือปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น โดยยึดถือให้ข้อทดสอบครบตาม เนื้อหาที่ต้องการ

5. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ coefficient (Cronbach 1971 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.57

เกณฑ์การให้คะแนน

ให้คะแนนตามแนวทางของบากราประมาณว่าหาระดับของ ลิเคิร์ต คือ

ให้คะแนน	1	ในช่อง	แทบจะไม่เลยเลย
ให้คะแนน	2	ในช่อง	นาน ๆ ครั้ง
ให้คะแนน	3	ในช่อง	บางครั้ง
ให้คะแนน	4	ในช่อง	บ่อยครั้ง
ให้คะแนน	5	ในช่อง	ทุกครั้ง

ตัวอย่างของแบบทดสอบอยู่ในภาคผนวก

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดสุขภาพจิตไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีและผู้ที่มีสุขภาพจิตไม่ดี โดยการตรวจให้คะแนนจากแบบทดสอบสุขภาพจิตทั้งหมด แล้วแบ่งกลุ่มตามผลของแบบทดสอบ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีสุขภาพจิตดี และกลุ่มที่มีสุขภาพจิตไม่ดี
2. นำแบบทดสอบวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมกับกลุ่มตัวอย่างเดียวกันนี้
3. นำข้อคำถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้แล้ว แล้วจะนำที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐานและสถิติอนุมานเพื่อทดสอบสมมุติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม
2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมระหว่างเด็กวัยรุ่นที่มีสุขภาพจิตดี และสุขภาพจิตไม่ดี โดยใช้ $t - test$
3. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมแต่ละแบบกับคะแนนสุขภาพจิต โดยใช้สูตร Pearson's Product Moment Correlation Coefficient
4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมแต่ละแบบระหว่างเด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชายและเพศหญิง โดยใช้ $t - test$

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean) โดยไชสูตร (Ferguson 1971 : 45)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าความแปรปรวน (Variance) โดยไชสูตร

(Ferguson 1971 : 62)

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ s^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าอำนาจจำแนกแบบทดสอบไคยีสู่ตร (Edwards 1968 : 104)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2 + s_2^2}{n}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่พิจารณาใน t - distribution
$\bar{X}_1$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อของคนในกลุ่มสูง
$\bar{X}_2$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อของคนในกลุ่มต่ำ
s_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
s_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
N	แทน	จำนวนคนซึ่งได้จาก 25 % ของคนทั้งหมด

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบไคยีสู่ตร (Cronbach 1970 : 161)

$$r = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{s_1^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ r	แทน	ค่าความเชื่อของแบบทดสอบทั้งฉบับ
n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบทั้งฉบับ
s_1^2	แทน	ความแปรปรวนรายข้อ
s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

$\sum S_1^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนรายข้อ

4. ~~หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร~~ โดยวิธีการของ Pearson's Product Moment จากสูตร (Garrett 1969 : 143)

$$r = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{N \sum X^2 - (\sum X)^2} \sqrt{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2}}$$

เมื่อ r แทน สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y

$\sum X$ แทน ผลรวมของผลการวัดจากตัวแปร X

$\sum Y$ แทน ผลรวมของผลการวัดจากตัวแปร Y

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่าง X กับ Y

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของ X

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของ Y

N แทน จำนวนเด็กวัยรุ่นในกลุ่มตัวอย่าง

5. ~~หาค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม~~ เมื่อกลุ่มตัวอย่าง
ไม่เท่ากัน โดยใช้สูตร t -test (Guildford 1965 : 184)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่พิจารณาใน t -distribution

$\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อของคนที่ในกลุ่มสูง

$\bar{X}_2$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อของคนในกลุ่มตัว
S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ไคคะแนนสูง
S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ไคคะแนนต่ำ
n	แทน	จำนวนเด็กวัยรุ่นในกลุ่มตัวอย่าง

6. ทดสอบความแตกต่างของค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม
โดยไคสูตร (Winner 1971 : 206)

$$F_{\max} = \frac{S_{\text{largest}}^2}{S_{\text{smallest}}^2}$$

S_{largest}^2	แทน	ค่าความแปรปรวนที่มีค่าสูงสุด
S_{smallest}^2	แทน	ค่าความแปรปรวนที่มีค่าต่ำสุด

7. ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยไค t - test
(Guildford, 1965 : 466)

$$t = \frac{r \sqrt{n-2}}{\sqrt{1-r^2}}$$

t	แทน	ค่าสถิติที่พิจารณาใน t - distribution
r	แทน	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y
n	แทน	จำนวนเด็กวัยรุ่นในกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลในการศึกษารังนี้ ขอกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมายดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนเด็กวัยรุ่นตอนปลาย
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
$\sum X, \sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบ
$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณของคะแนนแต่ละคู่
$\sum X^2, \sum Y^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนนดิบแต่ละตัว
S^2	แทน	ค่าความแปรปรวน
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
t	แทน	ค่าสถิติที่พิจารณาใน t - distribution
df	แทน	degree of freedom
*	แทน	ความป็นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย ได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมของเด็กวัยรุ่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกดังนี้

- 1.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมกล้าแสดงออกของ เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตดีและสุขภาพจิตไม่ดี
- 1.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกของ เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตดีและมีสุขภาพจิตไม่ดี
- 1.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมก้าวร้าวของ เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตดีและมีสุขภาพจิตไม่ดี
- 1.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมของ เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตดีและมีสุขภาพจิตไม่ดี
2. การศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม กับสุขภาพจิตของ เด็กวัยรุ่นตอนปลาย โดยแยกวิเคราะห์ทีละคู่
3. ศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมการแสดงออกทั้งสี่ประเภทตามความแตกต่างของ เพศ

ตาราง 1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกล้าแสดงออกของกลุ่มที่มีสุขภาพจิตดี และกลุ่มที่มีสุขภาพจิตไม่ดี

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนพฤติกรรมกล้าแสดงออก		t
		$\bar{X}$	S.D.	
ผู้ที่มีสุขภาพจิตดี	113	50.7256	11.7186	0.0489
ผู้ที่มีสุขภาพจิตไม่ดี	85	50.0000	9.1018	

$$t_{.05} (196) = 1.960$$

ตาราง 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่มีสุขภาพจิตดี และกลุ่มที่มีสุขภาพจิตไม่ดี

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว		t
		$\bar{X}$	S.D.	
ผู้มีสุขภาพจิตดี	113	32.0707	10.0886	1.2627
ผู้มีสุขภาพจิตไม่ดี	85	34.2447	13.2443	

$$t_{.05} (196) = 1.960$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่มีสุขภาพจิตดีและของกลุ่มที่มีสุขภาพจิตไม่ดี ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมของกลุ่มที่มีสุขภาพจิตดี และกลุ่มที่มีสุขภาพจิตไม่ดี

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม		t
		$\bar{X}$	S.D.	
ผู้มีสุขภาพจิตดี	113	35.0619	9.7991	4.256 *
ผู้มีสุขภาพจิตไม่ดี	85	41.0470	10.2072	

$$t_{.05} (196) = 1.960$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมของกลุ่มที่มีสุขภาพจิตดีและของกลุ่มที่มีสุขภาพจิตไม่ดี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย แสดงว่าผู้ที่สุขภาพจิตไม่ดีมีพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมสูงกว่าผู้ที่สุขภาพจิตดี

ตาราง 5 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์หัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมก้าวร้าวแสดงออกกับสุขภาพจิตของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

จำนวน (N)	พฤติกรรมก้าวร้าวแสดงออก		สุขภาพจิต		$\sum XY$	r	t
	$\sum X$	$\sum X^2$	$\sum Y$	$\sum Y^2$			
198	9.995	526,985	37,202	7,135,108	1,881,730	0.662	0.9308

$$t_{.05} (196) = 1.960$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมก้าวร้าวแสดงออกและสุขภาพจิต ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 6 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์นัยสำคัญทางสถิติของค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกกับสุขภาพจิตของกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมด

จำนวน (N)	พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก		สุขภาพจิต		$\sum XY$	r	t
	$\sum X$	$\sum X^2$	$\sum Y$	$\sum Y^2$			
198	9,560	490,026	37,202	7,135,108	1,774,418	-0.3391	5.0466*

$$t_{.05} (196) = 1.960$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก และ
สุขภาพจิตมีความสัมพันธ์กันทางลบ ($r = -0.3391$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์นัยสำคัญทางสถิติของค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมก้าวร้าวกับสุขภาพจิตของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

จำนวน (N)	พฤติกรรมก้าวร้าว		สุขภาพจิต		$\sum XY$	r	t
	$\sum X$	$\sum X^2$	$\sum Y$	$\sum Y^2$			
198	6,560	242,696	37,202	7,135,108	1,222,265	-0.0592	0.8338

$$t_{.05} (196) = 1.960$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมก้าวร้าวและสุขภาพจิต
ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง ๘ แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์ถ้อยคำสำคัญทางสถิติของค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมกับสุขภาพจิตของกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมด

จำนวน (N)	พฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม		สุขภาพจิต		XY	r	t
	x	x ²	y	y ²			
198	7,452	301,802	37,202	7,135,108	1,385,878	-0.2563	3.8401*

$$t_{.05} (196) = 1.960$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง ๘ แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมและ
สุขภาพจิตมีความสัมพันธ์กันทางลบ ($r = -0.2563$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกล้าแสดงออกระหว่างเพศ

เพศ	N	คะแนนพฤติกรรมกล้าแสดงออก		t
		$\bar{X}$	S.D.	
ชาย	100	51.1369	13.7838	0.5259
หญิง	98	50.15306	9.2528	

$$t_{.05} (196) = 1.960$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมกล้าแสดงออกของ เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชายและเด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกระหว่าง เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชายและเด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิง

เพศ	N	คะแนนพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก		t
		$\bar{X}$	S.D.	
ชาย	100	45.6700	12.6243	3.1667*
หญิง	98	50.9489	10.7859	

$$t_{.05} (196) = 1.960$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 10 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกของ เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชายและเด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยแสดงว่า เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิงมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกสูงกว่า เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชาย

ตาราง 11 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวระหว่าง เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชาย และเด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิง

เพศ	N	คะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว		t
		$\bar{X}$	S.D.	
ชาย	100	34.9300	12.8040	2.4657 *
หญิง	98	30.9387	9.8040	

$$t_{.05} (196) = 1.960$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชายและเด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยแสดงว่า เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชาย มีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงกว่าเด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิง

ตาราง 12 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวทางอารมณ์ของเด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชายและเด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิง

เพศ	N	คะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวทางอารมณ์		t
		$\bar{X}$	S.D.	
ชาย	100	37.3000	10.8418	0.458e
หญิง	98	37.9795	9.9876	

$$t_{.05}(196) = 1.690$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมก้าวร้าวทางอารมณ์ของเด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชายและเด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมของเด็กวัยรุ่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตแตกต่างกันที่อาศัยอยู่หอพักในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมกับสุขภาพจิตของเด็กวัยรุ่นตอนปลายที่อาศัยอยู่หอพักในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมของเด็กวัยรุ่นตอนปลายเพศชายและเพศหญิงที่อาศัยอยู่หอพักในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษานี้กระทำกับเด็กวัยรุ่นตอนปลายอายุระหว่าง 18 - 21 ปี ซึ่งกำลังศึกษาและอาศัยอยู่ในหอพักในกรุงเทพมหานคร จำนวน 198 คน เป็นเพศชาย 100 คน และเพศหญิง 98 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็นสองตอนคือ
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามวัดสุขภาพจิต

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดพฤติกรรมรบกวนค่าแสดงออก พฤติกรรมไม่ค่าแสดงออก
พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบคะแนนแบบทดสอบวัดสุขภาพจิต หากคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มรวมเพื่อ
จำแนกกลุ่มผู้ที่สุขภาพจิตดี และกลุ่มผู้ที่มีสุขภาพจิตไม่ดี
2. จัดแยกคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดพฤติกรรมรบกวนค่าแสดงออก พฤติกรรมไม่
ค่าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม
3. หาค่าสถิติพื้นฐาน
 - ค่าคะแนนเฉลี่ย
 - ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. เปรียบเทียบความแตกต่างกันระหว่างคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมรบกวนค่าแสดงออก
พฤติกรรมไม่ค่าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมของ เด็ก
วัยรุ่นตอนปลาย ระหว่างกลุ่มผู้ที่มีสุขภาพจิตดีและกลุ่มผู้ที่มีสุขภาพจิตไม่ดี โดยใช้

t - test

5. หาค่าสถิติสหสัมพันธ์ (r) ของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัด
พฤติกรรมรบกวนค่าแสดงออก พฤติกรรมไม่ค่าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรม
ก้าวร้าวทางอ้อมกับสุขภาพจิต และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t - test
6. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบทดสอบวัด
พฤติกรรมรบกวนค่าแสดงออก พฤติกรรมไม่ค่าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรม
ก้าวร้าวทางอ้อมของ เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่อาศัยอยู่หอพักระหว่าง เพศชายและ เพศหญิง
โดยใช้ t - test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปรต่าง ๆ พบว่า

1. เด็กวัยร่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตดีและมีสุขภาพจิตไม่ดี มีพฤติกรรมบกพร่องแสดงออก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. เด็กวัยร่นตอนปลายที่มีสุข ใจที่มีพฤติกรรม ไม่กล้าแสดงออกสูงกว่า เด็กวัยร่นตอนปลาย ที่มีสุขภาพจิตดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เด็กวัยร่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตดีและมีสุขภาพจิตไม่ดีที่มีพฤติกรรม ก้าวร้าว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. เด็กวัยร่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตไม่ดีที่มีพฤติกรรม ก้าวร้าวทางอารมณ์สูงกว่า เด็กวัยร่นตอนปลายที่มีสุขภาพจิตดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. พฤติกรรมกล้าแสดงออกกับสุขภาพจิต ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
6. พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกกับสุขภาพจิตมีความสัมพันธ์กันในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
7. พฤติกรรมก้าวร้าวกับสุขภาพจิต ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
8. พฤติกรรม ก้าวร้าวทางอารมณ์กับสุขภาพจิต มีความสัมพันธ์กันในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
9. เด็กวัยร่นตอนปลายเพศชายและเด็กวัยร่นตอนปลาย เพศหญิง มีพฤติกรรม กล้าแสดงออกไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
10. เด็กวัยร่นตอนปลาย เพศหญิงมีพฤติกรรม ไม่กล้าแสดงออก สูงกว่า เด็กวัยร่นตอนปลายเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
11. เด็กวัยร่นตอนปลาย เพศชายมีพฤติกรรม ก้าวร้าวสูงกว่า เด็กวัยร่นตอนปลาย เพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
12. เด็กวัยร่นตอนปลาย เพศชาย และเด็กวัยร่นตอนปลาย เพศหญิง มีพฤติกรรม ก้าวร้าวทางอารมณ์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. จากการศึกษพบว่า เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่อยู่หอพัก สำหรับผู้ที่มีความสุขจิตดีและ
 สุขภาพจิตไม่ดี มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกไม่แตกต่างกัน/ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะแม่เด็กจะมี
 สุขภาพจิตดี แต่การกล้าแสดงออกก็เป็นสิ่งที่สังคมไทยยังยอมรับกันน้อยมาก เพราะสังคม
 ไทยมีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่เปิดโอกาสให้เด็กได้มีความกึกกืออะไร ไม่สามารถ
 แสดงออกได้ตามที่เด็กต้องการ เด็กจำต้องเรื้อในสิ่งที่ผู้อบรมเลี้ยงดูบอกเล่า (Oppen
 1971 : 238) ทั้งนี้การกล้าแสดงออกจึงขัดกับความเชื่อของเด็ก/ ในบ้านเองเดียวกัน
 เด็กที่เข้ามาศึกษาต่อ โดยมาอาศัยอยู่ในหอพักซึ่งห่างไกลจากการดูแล เอาใจใส่จาก
 ผู้ปกครอง ไม่มีใครที่จะปรึกษาหารือใด ทำให้มีความสุขจิตไม่ดี การแสดงออกต่าง ๆ ซึ่ง
 เป็นพฤติกรรมกล้าแสดงออก จึงมักจะออกมาในลักษณะที่ไม่แน่ใจ ดังเล แสดงออกไป
 แล้วก็ไม่แน่ใจว่าถูกหรือผิด จึงมีผลทำให้พฤติกรรมกล้าแสดงออกของเด็กวัยรุ่นทั้งที่มี
 สุขภาพจิตดีและสุขภาพจิตไม่ดีมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกไม่แตกต่างกัน

2. เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่อยู่หอพักผู้ที่มีสุขภาพจิตไม่ดีมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก
 มากกว่าเด็กวัยรุ่นตอนปลายที่อยู่หอพักผู้ที่มีสุขภาพจิตดี รังสรรค์ เพ็งบุญ (รังสรรค์ เพ็งบุญ
 2523 : 3) กล่าวว่า การไม่กล้าแสดงออกซึ่งความต้องการของตนเป็นผลทำให้บุคคลอยู่ใน
 สังคมอย่างไม่เป็นสุข จะเกิดความวิตกกังวลจากการที่ไม่ได้แสดงพฤติกรรมที่ต้องการ
 ออกมา และคนที่เก็บกดการแสดงออกของตนเองมาก ๆ อาจนำไปสู่อาการเจ็บป่วยทาง
 กายที่ไม่ได้มีสาเหตุมาจากร่างกาย (Joseph Wolpe 1973 : 8) ซึ่งเป็นอาการอย่างหนึ่ง
 ของผู้ที่มีสุขภาพจิตไม่ดี นักพฤติกรรมศาสตร์มีความเห็นว่า (พรรณราย ทรัพย์ะประภา 2524
 : 15) พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกนั้นเป็นนิสัย และเป็นการแสดงที่มีความรู้สึกวิตกกังวล
 ความกลัวมาช่วยเสมอ เรียกว่า Unadaptive anxiety response habits แต่ถ้า
 เป็นพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกของบุคคลที่มีสุขภาพจิตดีถือว่า ซึ่งเกิดจากการยอมรับในสังคม
 ไทยของพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกนั้นทั้งที่ พรรณราย ทรัพย์ะประภา (พรรณราย
 ทรัพย์ะประภา 2524 : 1e) ว่าคนไทยส่วนใหญ่ได้รับการสั่งสอนอบรมให้เป็นผู้ที่มีความ

เกรงใจกันข้างสูง สิ่งความเกรงใจนี้ทำให้บุคคลไม่กล้าแสดงออกโดยจะต้องระงับไว้ ไม่ทำตามความต้องการของตนเอง (วีรยุทธ วิเชียรโชติ 2516 : ๕) การระงับการแสดงออกนี้ สังคมไทยยอมรับว่าเป็นสิ่งถูกต้อง บุคคลที่มีความเกรงใจจากการอบรมนี้ จึงมีสุภาพจิตดี แต่ถ้าพฤติกรรมใดที่ไม่อยู่ใน เรื่องของความเกรงใจกันแล้ว พฤติกรรม ไม่กล้าแสดงออกก็จะไม่ถูกเก็บกักไว้ ฉะนั้นเองคนที่สุภาพจิตไม่ดีจึงมีพฤติกรรมไม่ กล้าแสดงออกมากกว่าพวกสุภาพจิตดี

3. เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่มีสุภาพจิตดีและมีสุภาพจิตไม่ดี มีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสนับสนุนผลงานวิจัยของ สุภา บาลากุล และคนอื่น ๆ (สุภา บาลากุล และคนอื่น ๆ 2520 : 9 - 23) ที่พบว่า เด็กที่มี พฤติกรรมก้าวร้าวมากที่สุดเป็นเด็กที่ไร้สมองและ ไม่มีโอกาสที่จะออกแรงกายเพื่อลดความ คับข้องใจ สุภาพจิตจะไม่ดี และ ดวงเดือน พันธุพนาวิน (ดวงเดือน พันธุพนาวิน 2519 : 22 - 23) กล่าวว่า ประชากรที่มีความเกรงใจต่ำจะเกิดการกระทำที่ก้าวร้าว เห็นแก่ตัว ซึ่งทำให้สุภาพจิตของตนดีขึ้น เพราะไคร่ระบายออกไปแล้ว สุภาพจิตจึงดีขึ้น ผลจึงทำให้ผู้ที่สุภาพจิตดีและสุภาพจิตไม่ดีมีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน จึงทำให้ สรุปได้ว่า สุภาพจิตต่างกันจะทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวต่างกัน

4. เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่อยู่หอพักที่มีสุภาพจิตไม่ดีมีพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม สูงกว่าเด็กวัยรุ่นตอนปลายที่อยู่หอพักที่มีสุภาพจิตดี ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้ที่แสดงพฤติกรรม ก้าวร้าวทางอ้อมนั้นเป็นผู้ที่ไม่สามารถแสดงพฤติกรรมที่ต้องการออกมาได้ ทำให้รู้สึก คับข้องใจ รู้สึกโกรธ และวิตกกังวล สิ่งนี้จะทำให้สุภาพจิตไม่ดี จึงต้องแสดงพฤติกรรม ก้าวร้าวทางอ้อมออกมาเพื่อคลาย หรือเพื่อเรียกร้องความสนใจของผู้อื่น ซึ่ง พรณราย ทรัพย์ประภา (พรณราย ทรัพย์ประภา 2524 : 22) กล่าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าว ทางอ้อมนั้นเป็นสัญญาณของความไม่เหมาะสมทำให้สุภาพจิตไม่ดี แต่พวกที่แสดงพฤติกรรม ก้าวร้าวไปแล้ว ไม่ต้องแสดงทางอ้อม สุภาพจิตจึงดีกว่า ดังนั้นพวกที่มีสุภาพจิตไม่ดี จึง มีพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมสูงกว่าพวกที่มีสุภาพจิตดี

5. จากการที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมบอกค่าแสดงออกกับสุขภาพจิต พบว่า พฤติกรรมบอกค่าแสดงออก ไม่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิต ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ โรเจอร์ เอ็น โคนาเวย์ (Roger N. Conaway 1979 : 3915) ที่พบว่า คะแนนความวิตกกังวลซึ่งมีผลให้สุขภาพจิตไม่ดีกับคะแนนพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ เพอร์เซล และคนอื่นๆ (กาญจนา พงษ์พฤษ 2523 : 30 อ้างอิงมาจาก Percell et.al. 1979 : 166) พบว่า ความวิตกกังวลถึงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกมีความสัมพันธ์กันในทางลบอย่างมีนัยสำคัญเฉพาะในเพศหญิงเท่านั้น แต่ในเพศชายไม่มีความสัมพันธ์กัน อาจเป็นเพราะผู้ที่ปฏิบัติกรรบอกค่าแสดงออกนั้น เมื่อได้แสดงออกมาแล้วก็ได้เก็บเอาความคิดวิตกกังวลแต่อย่างใดทั้งสิ้น จึงมีผลทำให้พฤติกรรมบอกค่าแสดงออกไม่มีผลต่อความวิตกกังวลหรือสุขภาพจิต แต่ในสถานการณ์ที่แตกต่างออกไป แม้การแสดงพฤติกรรมบอกค่าแสดงออกไปแล้วก็ไม่อาจทำให้บุคคลที่กล่าวแสดงออกนั้นมีสุขภาพจิตดีขึ้นก็ได้ ถ้าสถานการณ์ยังไม่คลี่คลายไปในทางที่เจ้าตัวปรารถนา

6. การที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมบอกค่าแสดงออกกับสุขภาพจิต พบว่าพฤติกรรมบอกค่าแสดงออกมีสหสัมพันธ์ทางลบกับสุขภาพจิตอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่า เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่อยากพักที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบวัดพฤติกรรมบอกค่าแสดงออกสูง มีแนวโน้มที่จะได้คะแนนจากแบบทดสอบวัดสุขภาพจิตต่ำในทางกลับกัน เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่อยู่นอพักที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบวัดพฤติกรรมบอกค่าแสดงออกต่ำมีแนวโน้มที่จะได้คะแนนจากแบบทดสอบวัดสุขภาพจิตสูง อาจจะเป็นไปในทางตรงกันข้ามกับความคิดเห็นของ พรหมฉาย ทรัพย์ะประภา (พรหมฉาย ทรัพย์ะประภา 2524 : 14) กล่าวว่า นักจิตวิทยาในกลุ่มพฤติกรรมศาสตร์มีความเชื่อว่าบุคคลไม่กล้าแสดงออกนั้น เป็นเพราะเขาที่มีความกลัวหรือความวิตกกังวลในสิ่งที่ไม่ควรกลัว ไม่กล้ากระทำในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม พฤติกรรมบอกค่าแสดงออกจึง เป็นการแสดงออกที่มีความวิตกกังวลหรือสุขภาพจิตที่ไม่ดีควบคู่ไปด้วยกันเสมอ โรเบิร์ต อี. อัลเบอร์ตี และ มิเชล แอล. เอ็มมอนส์ (Robert E. Alberti and Michael L. Emmons. 1978 : 50) กล่าวว่าความวิตกกังวลจะเป็น

อุปสรรคข้อขัดขวางการประสบความสำเร็จในการพัฒนาความสามารถที่จะแสดงออกได้
อย่างเหมาะสม จากเหตุผลที่กล่าวข้างต้นน่าจะเป็นสาเหตุทำให้พฤติกรรมไม่กล้าแสดง
ออกมีสหสัมพันธ์ทางลบกับสุขภาพจิต ซึ่งก็สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยพบว่า เด็กวัยรุ่นที่มีสุขภาพจิต
ไม่ดี มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกสูงกว่าเด็กวัยรุ่นที่มีสุขภาพจิตดี

7. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมก้าวร้าวกับสุขภาพจิต พบว่า
พฤติกรรมก้าวร้าวไม่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะพฤติกรรมก้าวร้าวนั้นเกิดจากการเลียนแบบ (สวนา พรพินกุล 2525 : 3)
มาจากตัวแบบต่าง ๆ พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นปฏิกิริยาตอบสนองต่อความคับข้องใจ หรือ
อาจจะ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาเพื่อความแค้น ให้เป็นที่สนใจของบุคคลอื่น ต้องการ
อำนาจ เมื่อเด็กวัยรุ่นได้แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาแล้วก็เป็น การตอบสนองความ
ต้องการทำให้ความคับข้องใจลดน้อยลง ดังนั้นเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว เมื่อแสดงแล้ว
สุขภาพจิตอาจดีขึ้น เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตนเอง แต่ในบางกรณี
เด็กวัยรุ่นที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวไปแล้ว แต่ก็ยังไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการของ
คนสุขภาพจิตก็ยัง ไม่ดีขึ้นก็ได้

8. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมกับสุขภาพจิต
พบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมมีสหสัมพันธ์ทางลบกับสุขภาพจิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าเด็กวัยรุ่นตอนบน ที่อยู่หอพักผู้ที่ไ้คะแนนจากแบบทดสอบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว
ทางอ้อมสูงมีแนวโน้มที่จะไ้คะแนนจากแบบทดสอบวัดสุขภาพจิตต่ำ ในทางตรงกันข้าม
เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่อยู่หอพักผู้ที่ไ้คะแนนจากแบบทดสอบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมต่ำ
จะมีแนวโน้มที่จะไ้คะแนนจากแบบทดสอบวัดสุขภาพจิตสูง บุคคลที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว
ทางอ้อม มักจะชอบยอมรับ ชอบพูด "กรับ" "กะ" จนเป็นนิสัย แต่ไม่เคยปฏิบัติตามกา
ที่ยอมรับ และมักจะบังคับหรือควบคุมผู้อื่นทางอ้อม ทำให้เกิดความรู้สึกสำนึกผิด ขาด
ความสุข เกิดความวิตกกังวล จากงานวิจัยของ เบอร์โกวิทซ์ (สวนา พรพินกุล
2525 : 3 อ้างอิงมาจาก Berkowitz n.d.) พบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก
มาจากตัวแบบ ซึ่งเด็กจะเลียนแบบความก้าวร้าวไว้แต่ซ่อนพฤติกรรมนี้ไว้ภายใน ไม่แสดง

ออกมาตรง ๆ เนื่องจากกลัวถูกลงโทษ การที่เด็กต้องซ่อนพฤติกรรมนี้ไว้หรือแสดงพฤติกรรมนี้ออกมาทางอ้อมทำให้เกิดความรู้สึกไม่สบายใจ วิตกกังวล อันมีผลทำให้สุขภาพจิตของเด็กเลวลง ซึ่งน่าจะมีผลทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมมีความสัมพันธ์ทางลบกับสุขภาพจิต

9. เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชายที่อยู่หอพักและเด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิงที่อยู่หอพัก มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุจิตรา พรหมนุชาธิป (สุจิตรา พรหมนุชาธิป 2522 : 55 - 58) ได้ศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครและในต่างจังหวัด พบว่านักศึกษายชายและนักศึกษานหญิงมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกไม่แตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้เพราะสังคมไทยในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากขึ้น เพศหญิงได้รับการยอมรับจากสังคมมากขึ้น มีสิทธิ มีอิสระเสรี และหน้าที่การงานต่าง ๆ สูงขึ้น ทัดเทียมกับเพศชาย สิริวรรณ ไทยบุญนาท (สิริวรรณ ไทยบุญนาท 2522 : 78) ศึกษาพบว่า นักเรียนหญิงที่พักหอพักไม่ประสบปัญหาในด้านบุคลิกภาพและการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ในปัจจุบันเพศหญิงมีบทบาทในสังคมไม่น้อยกว่าเพศชาย เป็นผลให้เพศหญิงกล้าแสดงออกในด้านต่าง ๆ ไม่น้อยกว่าเพศชาย

10. เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิงมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกมากกว่าเด็กวัยรุ่นตอนปลายเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะวัฒนธรรมไทยเราสอนให้เพศชายและเพศหญิงมีการแสดงออกของพฤติกรรมต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน สังคมไทยเราสอนให้เพศหญิงเป็นเพศที่ต้องแสดงความเรียบร้อย วานอนอ่อนน้อม เต็มใจและปฏิบัติตามคำอบรมสั่งสอนโดยทั่วไปไม่สามารถถามก็จะเลี้ยงลูกผู้ชายให้เป็นตัวของตัวเอง เข้มแข็ง รักการผจญภัยและอาจใจกล้าในบางโอกาส ซึ่งเป็นการแสดงออกของความก้าวร้าว ส่วนลูกหญิงจะถูกเลี้ยงดูแบบปกป้อง มีความรักติดกับแม่ มีความอ่อนน้อม ซึ่งน่าจะมีผลทำให้เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิงมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกสูงกว่าเพศชาย

11. เด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศชายที่อยู่หอพักและเด็กวัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิงที่อยู่หอพักมีพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกัน เพื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยพบว่า เด็กวัยรุ่นตอนปลาย

เพศชายมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่าเด็กวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของแบนดูรา รอส และ รอส (Bandura Ross and Ross 1961 : 575 - 582) ได้ศึกษากับเด็กวัยก่อนเข้าเรียนและเด็กวัยเรียนพบว่า เด็กชายจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวดีกว่าเด็กหญิง และ ประพันธ์ สุทราวาส (ประพันธ์ สุทราวาส 2519 : 38) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความก้าวร้าวและการยอมรับเลี้ยงดูพบว่า เด็กชายและเด็กหญิงที่ได้รับการยอมรับเลี้ยงดูแบบเดียวกัน มีความก้าวร้าวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เด็กชายมีแนวโน้มที่จะมีความก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง ที่เป็นเช่นนี้เพราะวัฒนธรรมโดยทั่วไปยอมที่จะให้ผู้ชายได้มีอิสระในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ มากกว่าผู้หญิง และการปฏิบัติของพ่อแม่ที่มักสนับสนุนให้เด็กชายต่อสู้ป้องกันตัวได้มากกว่า แต่เด็กกลับได้รับการยกย่องว่าเป็นเด็กดี ถ้าทำเป็นเด็กที่อ่อนน้อมง่าย เชื่อฟังและไม่แสดงความก้าวร้าว จึงเป็นเหตุให้เด็กชายแสดงความก้าวร้าวไ้มากกว่าเด็กหญิง

12. เด็กวัยรุ่นตอนปลายเพศชายที่อยู่หอพักและเด็กวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงที่อยู่หอพักมีพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะเพศชายและเพศหญิงต่างก็มีความก้าวร้าวทางอ้อมไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะเพศชายและเพศหญิงต่างก็มีความก้าวร้าวเหมือน ๆ กัน แต่มีการควบคุมการแสดงออกที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยในการอบรมเลี้ยงดูเด็กนั่นเอง ซึ่งมีกรอบให้คนไทยรัก เกื้อกูล และโกรธได้ในใจ พฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมเป็นพฤติกรรมที่บุคคลต้องการบังคับหรือควบคุมผู้อื่นทางอ้อม คือ การไม่แสดงการบังคับหรือควบคุมผู้อื่นทางอ้อม คือ การไม่แสดงการบังคับหรือควบคุมผู้อื่นออกมาตรง ๆ ผลจึงพบว่าเด็กวัยรุ่นตอนปลายเพศชายและเพศหญิง มีพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การมี การเสริมสร้างสุขภาพจิตที่ดีให้แก่เด็กวัยรุ่นที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา โดยทำให้เด็กวัยรุ่นทราบว่าบิดามารดานั้นรักและสนับสนุนตน อย่างใกล้ชิด และอยากช่วยเหลือตนอยู่เสมอ รับฟังความคิดเห็นของลูกด้วยความเข้าใจเป็นอย่างดี ใช้เหตุผลกับลูก นอกจากนี้

บิณฑบาตการหาทานให้เด็กวัยรุ่นรักใคร่ พอใจ เลื่อนใส่เร้าทำให้งานที่สุด การที่บิณฑบาตสาบารณปฏิบัติตนได้เช่นนี้จะช่วยส่งเสริมสุขภาพจิตของ เด็กวัยรุ่นอย่างมาก

2. การมี การส่งเสริมให้เด็กวัยรุ่นได้มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากขึ้นโดยบิณฑบาตให้ การอบรมเลี้ยงดูแบบเปิดโอกาสให้เด็กได้มี การกล้าแสดงออกมากขึ้น โดยบิณฑบาตให้ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก การอบรมดู ลงโทษในปริมาณที่พอเหมาะ และ ไม่เข้มงวดเกินไป การฝึกให้เด็กรู้จักฟังตนเอง มีความคิดและการกระทำที่เป็นอิสระจากผู้ใหญ่ และกล้าที่จะแสดงออกในสิ่งที่ตนเห็นว่าถูกต้องและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

3. การมี การส่งเสริมให้มีโครงการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก (Assertive training) สำหรับฝึกปฏิบัติให้แก่ผู้ที่มีความประสงค์ที่จะปรับพฤติกรรมของตนในด้านการติดต่อกับผู้อื่น เพื่อช่วยส่งเสริมในเรื่องการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล รู้จักแสดงความรู้สึกนึกคิดมาก ในลักษณะที่ตรงไปตรงมาและเชื่อมั่นในตนเอง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. การหางานวิจัยในเรื่องของสุขภาพจิตและพฤติกรรมกล้าแสดงออก พฤติกรรม ไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม ในเด็กระดับประถมศึกษา เพื่อรู้ว่าเด็กในระดับใดมีพฤติกรรมดังที่แบบอย่างใด

2. การศึกษาพฤติกรรมทั้งสี่ประเภท กับการอบรมเลี้ยงดู ประเภทต่าง ๆ เพื่อจะได้ทราบว่า การอบรมเลี้ยงดูประเภทใดส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมแบบใด เพื่อจะได้แนวทางในการอบรมเลี้ยงดูเด็กไทยให้ถูกวิธีต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกรัตน์ สุชะตุงคะ การวิเคราะห์สุขภาพจิตของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ในเขตแพร่สมิ
ของบุคลากรรายคองฉวินิสต์ จังหวัดปราจีนบุรี ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 60 หน้า อักสาเนา
- กวี สุวรรณกิจ และ อัจฉรา จันไกรผล "การสำรวจปัญหาสุขภาพจิตนักศึกษา
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์" จิตวิทยาศาสตร์ 8 (1) : 12 - 23 เมษายน
 2520
- กาญจนา พงศ์พฤกษ์ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก
ความวิตกกังวล และความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง วิทยานิพนธ์ กศ.ม. จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย 2523, 160 หน้า อักสาเนา
- กานดา พุฒ และคนอื่นๆ การสำรวจเกี่ยวกับสุขภาพจิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม รายงานการวิจัย ภาควิชาจิตวิทยาและการ
 แนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากร 2523, 35 หน้า อักสาเนา
- ทองเคียน พันธุมนาวัน "วิธีอบรมเลี้ยงดูและลักษณะของเด็กไทยตอน 2 ลักษณะความเป็น
 พลเมืองดี" อุทธรณ์ 20 (1) : 20 - 24 ปีนุยายน 2519
- ทองเคียน พันธุมนาวัน และ เพ็ญแข ประจันปัจฉนิก ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับ
สุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น รายงานการวิจัยฉบับที่ 26 ภาควิชา
 จิตวิทยา ศาสตร 2524, 297 หน้า อักสาเนา
- ธนู ชาติชนานนท์ และคนอื่นๆ "การสำรวจปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัด
 ชัยนาท" จิตวิทยาศาสตร์ 9 : 60 - 66 เมษายน 2521
- บุปผา มาลีวงศ์ "สุขภาพจิตของเด็ก" ศุภปริทัศน์ 3(2) : 20 - 24 กุมภาพันธ์ 2521
- ประพันธ์ สุททาวาส ความก้าวหน้ำกับการอบรมเลี้ยงดู ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 60 หน้า อักสาเนา

ກາດຜຽກ

คู่มือชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็นสามตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายของตนเอง

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของท่านในสถานการณ์ภายในหอพัก

ให้ท่านกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของท่าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำถามเกี่ยวกับสุขภาพจิต	ไม่จริงเลย	จริงบ้างเล็กน้อย	จริงไปครึ่งถึงครึ่ง	จริงเกินครึ่ง	จริง	จริงที่สุด
1. ข้าพเจ้านี้เรื่องกลุ้มใจอยู่เสมอ						
2. ข้าพเจ้าไม่ชอบพูดเล่นเลย						

คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการแสดงออก	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	แทบจะไม่เคยเลย
1. ท่านมักจะไปกับเพื่อน เสมอถึงแม้ว่าท่านจะรู้สึกไม่สนุกก็ตาม					
2. ท่านบอกให้เพื่อนหาความกระแชาดได้ะของท่าน					

หมายเหตุ : แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ อยู่ในภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร